Sinema ve tiyatrolar gibi meyhane ve kahvehanelerin de 23 te kapatılması Vekâletten istendi.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Londranın bir çok gazeteleri Rusya ile Japonya arasında bir harp ihtimalinden endişe ile bahsediyorlar.

FIYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2838 SALI 2 KANUNUSANI 1934 | Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Romanya Başvekiline Suikast

Cinayetlerin en karası ve en mânasızı siyasî suikastlardır. Hırsla gözleri kararan bir politikacının, yahut alelâde bir mecnunun şuursuzca hareketi nihayetsiz fenalıklara sebep olabilir.

Romanya Başvekili M. Duca bir kaç gün evvel böyle mânasız ve mânasız olduğu kadar da müessif bir suikasta kurban olmuştur. Başvekil, Kral Karol Hazretlerine devlet işlerine ait bazı hususları arzetmek üzere Sinaya'ya gitmişti. Bu vazifeyi yaptıktan sonra Bükreşe avdet etmek üzere Sinaya istasyonunda beklediği bir sırada bir genç tarafından üstüne dört el silâh atılmış ve Başvekil ölmüştür. Katilin Romanyada son seneler zarfında teşkil edilen bazı gizli cemiyetlerden birine mensup olduğu bildirilmektedir. M. Duca'ya karşı yapılan bu suikast hareketi bir çok sebeplerle de müessiftir: Evvelâ Romanya bu nevi suikastlerden masun olan bir memleketti. Şimdiye kadar bu memlekette devlet adamlarına karşı suikast tertip edildiği vâkı değildir. M. Duca'nın ilk kurban olması müessiftir. Sonra M. Duca şahsı itibarile çok halûk, çok mütevazi ve çok sevilmiş bir devlet adamı idi. Hayatını memleket uğurunda hizmete tahsis eden bir devlet adamının şuursuz bir harekete kurban olması yalnız Romanyada değil, dünyanın her tarafında büyük bir teessür uyandırmıştır. Bu teessürü arttıran diğer bir sebep te şudur ki Başvekil Romen milletinin kendisine itimadını gösteren intihabatı müteakip iktidara henüz geçmiş bulunuyordu.

Malûmdur ki M. Duca'nın mensup olduğu Liberal fırka beş seneden beri iktidardan uzakta bulunuyordu. Bu müddet zarfında iktidarı elinde bulunduran Millî köylü fırkası iki hafta evvel yapılan intihabatta mağlûp oldu. M. Duca'nın mensup olduğu Liberal fırka kahir bir ekseriyetle intihabatı kazandı ve Başvekil de iktidarı henüz eline almıştı.

Katline sebep olan Sinaya seyahati bu intihabatın neticesini Kral Carol Hazretlerine arzetmek maksadile yapılmıştı. Romen milletinin bu kadar büyük bir ekseriyetle itimadına mazhar olan M. Duca'nın memlekete ve milletine hizmet edeceği bir sırada bu derece mânasız bir suikasta kurban olması teessürü bir o kadar daha arttırmaktadır.

Telgraf haberlerinin bildirdiğine göre, Romanyanın bazı şehirlerinde örfî idare ilân edilmiştir. Bu, yerinde bir tedbirdir. Yakın zamanlara kadar iki fırka ile idare edilen Romanyada son seneler zarfında bazan gizli, bazan da açık faaliyette bulunan zümreler teşekkül etmiştir. Bunların şümul ve ehemmiyeti ve genişliği malûm değildir. Faşist ve Hitlerist gibi isimler altında faaliyette bulunan bu zümreler bilmiyorlar ki böyle kahbece suikastlar ne Faşizmin, ne de Hitlerizmin usullerinden değildir. Siyasî suikast hiç bir zümreyi hedefine götürmemiştir. Çünkü böyle bir ziyanın aksülâmeli daima onu irtikâp edenler aleyhine tecelli etmiştir. Şimdi M. Duca'ya karşı yapılan suikast Romanyada bunu yapanlara karşı galeyan halini alan bir nefret hissi uyandırmıştır. M. Duca ölmüştür. Fakat onun temsil ettiği siyaset bir kat daha kuvvet bulmuştur.

Türk milleti bu müessif ölüm dolayısile dost Romen milletinin teessürlerine iştirak eder.

Ahmet ŞÜKRÜ

Bir müddetten beri Avrupada tedavide bulunan başmuharririmiz Siirt Mebusu Mahmut Beyin Kadroculara yazdığı cevapların üçüncüsü, dün postadan çıkacak zannile, bugünkü nüshamızda neşredeceğimizi bildirmiştik. Bu yazı postadan çıkmadığından neşredilememiştir. Muhterem karilerimizden özür dileriz. Yazıyı alıralmaz neşredeceğiz.

İnhisarlar varidatı niçin azalıyor?

Bir bakkal dün alış verişi yeni ölçüsü ile yapıyor...

Bütün memleket yeni ölçülerle tartmaya başladı

Eski ölçülere ait fiatlar yeni ölçülere göre tesbit ve tanzim edilebiliyor mu?

Şirketlere ait saatler evlerde hususî memurlar tarafından birer birer muayene edilecek

Kanunun tatbikatını ve vaziyeti izah eden Başmüfettiş Kudret Bey

Dünden itibaren eski ölçüler tarihe malolmuş ve metre sistemine müstenit yeni ölçüler kanunu meriyete girmiştir. Bir muharririmiz piyasada ve diğer alâkadarlar nezdinde yeni ölçülerin tatbikinden mütevellit vaziyet hakkında tetkikat ve tahkikatta bulunmuştur.

Muharririmiz, ölçüler ve âyâr müfettişlerinden Burhan Beyle Eminönünden Yemiş'e kadar gitmiştir. Bu esnada uğranılan dükkânların hemen hepsinde kilo bulunduğu, takım bulamıyan esnafın muvakkaten demir kilo almış oldukları, fiatlerin kiloya göre indirilmiş olduğu görülmüştür.

Bir çok dükkânlar, belediyenin okka ile kilo arasındaki farka göre alınacak fiatleri gösteren ilânını, görünecek yerlere asmışlardır. Bazıları bu ilânları, yırtılmasın diye, mukavva üzerine tespit ederek asmaktadırlar.

Ekser bakkallar, sattıkları eşyanın çuvalları üzerine, malın kilosunu gösteren fiatler yazılı etiketler koymuşlardır. Hemen her yerde şöyle muhavereler işitiliyordu:

— Fasulyanın okkası dün kaçtandı, bugün kilosu kaça?

— Daha hesabını yapmadın mı?

* * *

— Ayol, bu 30 kuruş zeytinin kilosu fiati mi?

— Öyle ya, okka kalktı, duymadın mı daha?.

— Peki, bu zeytini dün kaça satıyordun?

— 40 kuruşa.

— Ya şu 32 kuruş helvanın kilo fiati mi?

— Canım söyledik a. Okka kalktı.

— Peki onun okkası dün kaça idi. ?

— Kırka.

— İyi ama, dün kırk kuruşa sattığın zeytinin kilosunu bugün 30, dün kırk kuruşa verdiğin helvanın kilosunu şimdi 32 kuruştan veriyorsun. İkisinin de okkası 40 kuruşa olduğu halde birinin kilosu neden 30 kuruş oluyor da, ötekinin 32 kuruş.

* * *

— Bakkal, 50 gram şeker versene.

Bakkal, duvardaki listeye bakarak dudakları arasından mırıldana mırıl-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Zenginin parası Züğürdün çenesi

Büyük ikramiyeleri alan yeni zenginler anlatıyor

Tayyare yılbaşı piyangosunu kazananlar anlaşıldı. Başlarına talih kuşu konan yedi senenin bu mes'ut insanlarından biri, Çatalcada maarif memuru Abidin Beydir. Kendisine 500 bin lira çıkmıştır. Bu biletin bir parçasını da Tepebaşında Bodvi apartımanın da Fridman ailesi nezdinde müstahdem Katina, nişanlısı İlya ve mürebbiye Mell. Metagaivas müştereken almışlardı.

Küçük Ayasofyada 6 numarada kunduracı Şevki Beye 200 bin lira ve Kadıköyünde Bedros Efendi ile Süvari Gedikli zabit mektebinde başçavuş Mustafa Hayri Efendiye de 100 bin

Melle. Metagalvas

liralık ikramiyeler isabet etmiştir. Şevki Bey, emelinin bir ev almak ve sermayesini artırmak olduğunu söylemiştir.

Mell Metagalvas, orta yaşlı sarışın-

Kunduracı Şevki Ef., Mm. Katina

ca bir Alman kızıdır. Kardeşlerinin zengin olduğunu, kendisinin tahakkümü sevmediği için hayatını kazanmak üzere 2,5 sene evvel İstanbula gelerek

(Devamı 2 inci sahifede)

Meskûkât kasasından çıkarılan paralar torbalarda..

Yangından çıkarılan ilk kasa dün açıldı!

Kasanın içinde herşey olduğu gibi duruyor, öteki kasalar bugün açılacak

Dün, yanan adliye dairesindeki kasaların heyet huzurunda açılmasına başlanmıştır. İlk açılan kasa icra dairesinin madenî meskûkât kasasıdır.

Kasaların açılma muamelesi için müddeiumumî Kenan Beyin riyasetinde belediye makine müdürü Şefik, icra hâkimi Refik, müddeiumumi muavini Salim, icra memuru Mustafa Hilmi, icra muhasebecisi İsmet, icra veznedarı Rüştü Beylerden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir. İcabı kadar polis memurunun da refakat ettiği bu heyet saat 14 te yangın yerine girmiş, kasaların vaziyeti tespit edilmiş ve bundan sonra getirilen kasacılar tarafından kasaların açılması için faaliyete başlanılmıştır.

6 kasacı saat 16 ya kadar uğraştıktan sonra diğer kasalara nispetle en küçük olan madenî meskûkât kasasını açmağa muvaffak olabilmişlerdir. Kasa açılıncıya kadar bütün hatlarında ciddi bir merak ve endişe okunan çehrelerde birden bire geniş bir tebessüm hâsıl olmuş ve görülmüştür ki kasa içerisindeki evrakın yanması şöyle dursun renkleri bile sararmamış ve bozulmamıştır.

Kasa muhteviyatı derhal tadat edilmeğe başlanmıştır. Tadat muamelesi başlamadan evvel veznedarın makbuzatı sorulmuş ve tadat neticesinin veznedarın hâfızasında kalan miktara tevafuk ettiği görülmüştür.

Kasada 1700 lira bronz ve nikel para, 7 lira 77 kuruş gümüş para, 5 lira 25 kuruş altın para zuhur etmiştir.

Bundan başka da kasa derununda

Kasayı açıcılar..

emanet olarak mahfuz, miktarları malûm fakat kıymetleri gayrimazbut birçok para kıymetinde senetler, mücevherat, döviz emanetler, icra teminatları tamamen ve hiç eksiksiz zuhur etmiştir. Bunlar postahaneden alınan hiç kullanılmamış yepyeni ve pek sağlam posta çantalarına konulmuş, ağızları telle bağlanıp mühürenmiş, bankaya tevdi edilerek muhafaza altına alınmıştır.

İçerisinde 40 bin lira evrakmaktûl ve mahfuz bulunan büyük kasa dün açılamamıştır. Bu kasanın açılması için çalışmıya bugün saat 11 de başla-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Necati B. merhumun ölümünün beşinci yıldönümü

Dün Cebecide merasim yapıldı

Necati B. merhum

ANKARA, 1 (Telefonla) — Maarif Vekili Necati B. merhumun ölümünün beşinci yıldönümü münasebetile bugün Cebecide mezarı başında hazin bir merasim yapılmıştır. Merasimde Dahiliye, Maarif Vekillerile İdman Cemiyetleri İttifakı Reisi Erzurum meb'usu Aziz Beyler ve bir çok meb'uslar, Maarif Vekâleti erkânı, muallimler, gençler ve Ankaradaki İzmirliler hazır bulunmuşlardır.

Merasimde Orta tedrisat umum müdürü Hasan Âli Bey bir nutuk irat ederek ezcümle demiştir ki:

— Aramızdan ölümün alıp götürdüğü insanlarla olan mesafe çoğaldıkça bunlar daha iyi görülüyor, daha iyi anlaşılıyorlar. Şimdi varlığının toprak olan parçası yanında toplandığımız aziz Necati'yi beş sene uzaklaşmış olmasına rağmen duru bir güneş ışığı altında gümüş gibi görüyoruz ve anlıyoruz. Necatinin açık kalplilik ve demokrat bir ruh ile inkılâp neslinin yüreğine çizdiği derin his sebepsiz değildir.,,

Hasan Âli Beyi müteakıp sporcular namına Maliye Vekâleti kanunlar kalemi müdür muavini Mümtaz Bey bir hitabe irat eylemiş ve bilhassa Necati Beyi bir sporcu, bir inkılâpçı sıfatile değil maarif mesleğinin şanlı ve şerefli bir mücahidi sıfatile tezkir ediyorum, demiştir.

Nutuklardan sonra Necati Beyin eniştesi Beyazıt Meb'usu Halit Bey merasime candan iştirak edenlerin gösterdikleri bu samimî tezahürden dolayı duyduğu heyecanı ifade ederek aile namına teşekkür etmiştir. Hazır bulunanlar gözyaşları içinde merhumun mezarına çelenkler koyarak ayrılmışlardır

Telefonda tenzilât

Komisyon bugünlerde toplanıyor, karar verecek

Telefon şirketi tarife komisyonu bugünlerde toplanarak, vekâletin, telefon ücretlerinde yüzde on beş tenzilât yapılmasına dair olan kararı görüşecektir. Verilen karara göre yalnız telefon mükâleme ücretlerinde değil, telefon tesisatında ve malzemesinde de bu tenzilât yapılacaktır. Tenzilât şerlinin sukutundan beri geçen müddet için de muteber olacaktır.

İnhisar varidatı Niçin az?

Umumî müdür vaziyeti izah ediyor

Son zamanlarda inhisarlar varidatının azaldığını vazmıştık. Varidat azlığı yalnız tütünde görülmektedir. İnhisarlar Umum Müdürü Hüsnü B. dün bize varidatın azlığı ve inhisarlarda tetkikatta bulunmakta olan müteahassısların tavsiyeleri üzerine yapılmakta olan teşkilât hakkında şu beyanatta bulunmuştur.

Hüsnü Bey

— Bu senenin altı aylık varidatı ile geçen senenin altı aylık varidatı arasında yalnız tütün kısmında noksanlık vardır. Tuz ve müskirat hasılatı geçen seneye tekabül eder. Bir çok defalar söylendiği veçhile tütünde satış çok olmamakla beraber ucuz neviler satışının gittikçe artmakta olma-

(Devamı 2 inci sahifede)

Kasımpaşa deresi eski haline dönüyor!

Kasımpaşada Bahriye caddesindeki lâğımların üstünü örten bütün kaplamalar, yer yer deliniyor, mukavemetini kaybediyordu. Şimdi de mühim bir parçası çökmüştür. Çöken yerin genişliği on metre murabbaı kadardır. Çöküntü gece vukua geldiğinden insanca zayiat olmamıştır. Kasımpaşa iskelesinden dolayı dereye kadar uzanan bu lâğımların üstü Tevfik Beyin şehreminliği zamanında bir milyon lira sarfedilerek kapatılmıştı. Mürurü zamanla bütün kaplamada bazı çöküntüler ve ârızalar peyda olmuş, son zamanlarda lâğımın üstü tehlikeli bir hal almıştır. İki sene evvel de gene derenin başka bir yerinde kaplama çökmüş bir kişi ölmüş, birkaç kişi de yaralanmıştı. Kısmet olur veya belediyenin kolay bir tarafına gelirse beton tamir edilecek ve taaffün neşreden derenin halk üzerindeki sıhhi mazarratları defedilecektir.

Belediye zabıtası dünden itibaren taksi saatlerini ve plâkalarını kontrole başladı

Midilli'nin Karadenizdeki akınları

Tercüme eden: *Mehmet HALİT* Yazan: *Bahriye birinci mülâzımı "Doniç,,*

15

Boğaz önünde tuzak!

Hamidiye Rus kruvazörlerinin takibinden nasıl kurtuldu?

Bütün gayretimize rağmen Hamidiyeye yardım edemiyorduk. Bizi elde edemiyeceklerini iyi bilen Ruslar bizim dümen suyumuzun arkasından geçerek gidiyorlar ve "Hamidiye,,nin üzerine atılmakta devam ediyorlardı. Arada yüz seksen hektometre kadar mesafe vardı. "Kagul,,un 15 = santimetrelik topları Hamidiyeyi ateş altına alamıyorlardı.

Bu suretle öğleden evvelki ilk satler geçiyordu. "Hamidiye,,nin takriben yarım mil seyrile endaht mesafesini aşabilecek bir vakti kalmıştı ve ne yapmak mümkünse yapıyor, garba doğru kaçıyor ve takriben altmış seksen hektumetre mesafe ile cenahımızda bulunuyordu.

Biz tabiî bilâvasıta Rusların emniyetli endaht mesafesinden kaçmak istiyorduk, ve daima bu manevrayı yapmaya mecbur oluyorduk. Avlanan kruvazörü mümkün olduğu kadar himaye etmek, takipten kurtarmak, bunun için de kendimizi bu tehlikeli ve gayri mü savî yarışa atmaktan başka çare - miz yoktu.

Pek tabiî olarak küçük Türk kruvazöründe, yüksek sürati tutmak Rusların endaht mesafesin - den hariçte kalmak için mümkün olabilen her şey yapılıyordu. Ruslar da Hamidiyeye yetişmek ve onu batırmak çin ellerinden gelen herşeyi yapıyorlardı.

Düşman kruvazörleri gittikçe "Hamidiye,, nin yanına yaklaşıyorlardı.

Öğleden sonraki ilk saatlerde onlar kısmen endaht sahasına yakınlaşmışlardı. Biz hepsini sarmıştık, ve hepsile döğüşmeğe hazırdık!

Fakat, birden inanılmayacak bir hâdise oldu. Rus kruvazörleri tepdili istikamet ediverdiler. Ne oldu bilmiyoruz? Düşman Yavuzun bir yerden hemencecik çıkıp geleceğini, Hamidiyeyi müdafaa edeceğini mi zannetti, yoksa kömürmü bitti, makinelerine bir sakatlık mı geldi ne oldu? Bu nokta bir türlü anlaşılamadı. Bu uzun takip berhava olup gitmişti. Anlaşılan Ruslar bizimle yeniden çarpışmak için daha iyi bir fırsat bekliyorlardı!

Batum ziyaretlerinden artık usanmıştık. Odesa - Sivastopol arasında dolaşmak ve Rus ticaret münakalâtını sektedar etmek için yeni vazifeler almıştık. Fakat, mütemadî ız'acatınızından usanan Ruslar da kendileri için yeni bir hattı-hareket tutmuşlardı: Denizde yakalayamadıkları Midilliyi boğaza girerken yakalamak ve batırmak! Bir kaç defalar bunu tecrübe ettiler. Boğaz önüne geldiler, bekledilerr.

Gene bir gün vazifemizi bitirmiş geriye dönüyorduk. Tabiî Rusların Karadeniz Boğazının önünde durduklarını tehlikeli mıntakaya yaklaştığımız vakit, sevimli ve lâtif bir Mart gününün gündüzü nihayete ermişti. Gemi dikkat ve teyakkuzla boğaza doğru ilerliyordu.

Kabil olduğu kadar sahili takip ediyorduk.

Birden hava sislendi, ve kuvvetli bir kar fırtınası başladı!

Bu tam zamanında imdadımıza yetişen fırtına idi. Hava o kadar kalın ve gözle görülmez bir hale gelmiştik ki, biz bile sahili yalnız beyaz bir çizgi olarak görebiliyor ve azamî süratle seyrediyorduk. Cesaretimizde hiç bir kırıklık yoktu. Kardan kâmımız olduğu kadar zararımız da vardı. Ruslar bizi görmiyebilirdi, fakat, biz de onları görmüyorduk. Boğazın önünde burun buruna, yahut ta borda bordaya gelebilir ve batırılırdık.

Böyle bir yakalanıştaki fecatin dehşetini idrâk etmemenin imkânı yoktur. Midilli her yerdeki şeytanî halile Rus filosunun en büyük ve baş düşmanı idi. Bu düşmanı yere vurmak, ondan intikam almak Rus bahriyelileri için en büyük haz ve gurur membaı olacaktı. Fakat, muhakkak ki Midillinin şeytanlığı kadar talii de vardı. Bu sefer de kar fırtınası ona yardımını göstermiş ve Midilli Rus filosuna Boğazın önünde bile gene oyununu oynamıştı.

(Bitmedi)

Gazi köprüsü

Bu köprü yapılmadan tramvaylar çoğaltılamıyor

Belediye tramvay arabalrının kontrolü, fazla yolcu almamaları ve üst üste birinci mevki arablar işletilmemesi hakkında bazı tetkikat yapılmaktadır. Öğrendiğimize göre İstanbulda işleyen tramvay arabalrının adedi 320 kadardır. Ikinci ve birinci mevki arabaların nisbeti yüzde kırktır. Ancak şehirde daha fazla tramvay işletebilmek için mevcut tek hat kâfi gelmemektedir. Bunun için de, Gazi köprüsünün inşa edilerek bir kısım arabların buradan geçirilmesi zarureti vardır.

Gazi Hznin fotoğrafileri

BURSA, 31 (A.A.) — Gecikmiştir. Bugün saat 15,te büyük Reis Gazi Hazretlerinin onuncu cümhuriyet bayramı yılı hatırası olarak imzalarile C. H. fırkası vilâyet merkezine armağan ettikleri fotograf büyük salona saygı ve kıymet değer köşesine altı oklu fırka ve millî bayrağın imtizacı ile yapılan senbul üzerine büyük merasimle asıldı. Bu merasimde devlet teşkilâtı erkânı, fırka, müesseseler, cemiyetler mümessilleri hazır bulundular.

İNEBOLU, 1 (A.A.) — Gazi hazretlerinin cümhuriyetimizin onuncu yıldönümü münasebetile halkevine armağan buyurdukları fotoğrafileri dün akşam heyecanlı tezahürat içinde ev salonuna asılmıştır.

Hamdullah Suphi B. geldi

Ankarada bulunmakta olan Bükreş sefirimiz Hamdullah Suphi Bey şehrimize gelmiştir. Hamdullah Suphi Bey bir iki güne kadar Bükreşe gidecektir.

Eskişehire gitmekten vazgeçti

Yeni sistem bir askerî tayyaresinin propagandasını yapmak üzere seyahat etmekte olan Fransız tayyareçisi Costes nihayet Eskişehire gitmekten vazgeçmiş ve dün sabah Belgrada gitmiştir.

Balkan haberleri

3 Mart hareketine iştirak edenler

ATİNA, 1 (A.A.) — Plastirasın 3 mart hareketine iştirak eden generallerle askerî erkânın tekaüde sevki kanununu meclis kat'i olarak tasdik etmiştr.

Yugoslav kralının Paris seyahati

BELGRAT, 1 (Milliyet) — Yugoslav kralının mukarrer olan Paris ziyaretünin tarihi hanüz tesbit edilememiştir.

Maamafih bu ziyaretin günü yakında tesbit edilecektir.

Yunan maliye nazırı

ATİNA, 1 (Milliyet) — Maliye nazırının istifa ettiğini, fakat kabinenin bu istifa haberini gizlediğini gazeteler yazıyorlar.

Belediye intihabatı

ATİNA, 1 (Milliyet) — Belediye intihabatı fırkalarla yapılan anlaşma üzerine 11 şubata bırakılmıştır. Bu vakite kadar mecliste yeni belediyeler kanunu müzakere ve kabul edilecektir.

Muammer Bey bugün geliyor

ANKARA, 1 (Telefonla) — Iş Bankası umum müdür vekili Muammer B. Avrupaya gitmek üzere bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

Antalya vilâyetinde iskân edilenler

ANKARA, 1 (Telefonla) — Antalya vilâyeti dahilinde 341 senesi mübadil muhacirlerin iskânı için yaptırılmış 38 eve ayni vilâyet dahilinde aşiret halinde bulunan 38 hane Türkün yerleştirilmesi Heyeti Vekilece kabul edilmiştir.

Ankara ticaret mektebi

ANKARA, 1 (Telefonla) — Ankara ticaret lisesi leyli talebesi için mektebin yanında bir pansiyon inşa ettirecektir.

Ege yurdu

İzmir lisesinden yetişenler cemiyeti İstanbulda bir (Ege Yurdu) açmağa karar vermiştir. Üniversiteye devam eden İzmirli gençleri barındıracak olan bu yurt tamamile hazırlanmıştır. Bu cuma günü saat 10,5 ta yurdun küşat resmi yapılacaktır.

HARICI HABERLER

Bir Rus - Japon Harbi mi?

Londra gazeteleri harp ihtimalinden bahsediyorlar

LONDRA, 1 (A.A.) — Birçok Londra gazeteleri son zamanlarda Rus - Japon gerginliği hakkında endişelerini izhar etmişler ve içlerinden çoğu, daha şimdiden iki memleket arasında müsellâh bir ihtilâftan dolayı ciddî korkular izhar etmektedirler.

"Vermen" gazetesinde, M. Bartlitt, bu husustaki endişelerini bildiriyor. Vaziyetin şarkî Avrupada da ayni derecede tehlikeli olabileceğini görüyor. Bu muharrir, İngilterenin bir taarruz yapacak herhangi bir memlekete karşı müdahale etmeği açıkça taahhüt etmesini istiyor ve diyor ki:

"Rusya ile Japonya arasında bir harp imkânı hemen hemen bir ihtimal haline gelmiştir. Ve bu ihtilâf iki büyük devlet arasında olmakla beraber mecburen diğer devletlerin müdahalesini celbetmiyecek yegâne ihtilâf olarak kalmaktadır. Meselâ böyle bir vaziyet karşısında Çin, güçlükle sakin kalabilir. Uzak şarkta bir harp tehlikesinin karşısında, Avrupada da bir tehlike mevcuttur ki, bu, er veya geç, bir harple neticelenecek olan eski ittifak sistemlerine avdettir.

Bir tayyare kazası

PARİS, 1 (A.A.) — Paris civarında Athismons'da bir tayyare düşmüştür. Pilot derhal ölmüştür. İçinde bulunan bir kadın yolcu da biraz sonra ölmüştür.

Düz hat üzeridde dünya rekoru

PARİS, 1 (A.A.) — Havas Ajansından: "Crois de Sud" isimli Fransız deniz tayyaresi Berre gölünden düz hat üzerinde dünya rekorunu kırmağa teşebbüs için havalanmıştır. Tayyare bütün yükile 23 ton ağırlığındadır. Pilot kumandan Bonnatt'dır. Kendisinden başka 4 tayyareci tayfa vardır.

Yeni seneye Girerken

Temps gazetesi geçen sene için ne diyor?

PARİS, 1 (A.A.) — "Temps" gazetesi bugün 1933 senesinde olan beynelmilel hâdiselerin bilânçosunu yapıyor. Bu bilânço, diyor, inkisar vericidir. Bununla beraber, gazete, yeni seneye girerken medenî milletlerin istikballerini ellerinde tutanarın bugünkü müşkülerin ciddiyetine rağmen, ihtiyar Avrupanın selâmeti namına anlaşma ihtimallerinden en iyi bir şekilde istifade ederek vazifelerini dürüst bir şekilde yapmak hususunda kat'i bir karar vermiş olmalarını temenni ediyor. Silâhları bırakma meselesine temas eden Temps Berlinin Fransız cevabına vereceği cevabın Almanyanın vaziyetini silâhları tahdit siyasetine uydurup uydurmayacağını veya henüz açıkça ne olduğu belli olmayan dahilî ve haricî maksatlar istihdaf eden tekrar silâhlanma iradesine herşeyi feda edip etmiyeceğini göstereceğine işaret ediyor.

Fransız - Alman Görüşmeleri

BERLİN 1 (A.A.) — M. François Poncet, dün akşam Berline geldi.

PARİS, 21 (A.A.) — Havas Ajansından: M. François Poncet Fransız hükûmetinin görüşlerini bildirmek üzere M. Hitler ile görüşecektir. Sefir Başvekilin yeni sene yortuları münasebetile Berline gelişinden istifade ederek kendisile görüşecek veya bunu gelecek haftaya bırakacaktır.

Romanyada vaziyet

BÜKREŞ, 1 (A.A.) Bazı gazetelerin Romanyada karışıklıklar olduğuna dair çıkardıkları şayialar tekzip edilmektedir. Hükûmetin kararlarını ve aldığı tedbirleri sükûnet ile tasvip eden bütün memlekette tam bir sükûnet vardır.

BÜKREŞ, 1 (A.A.) — Radör Ajansı bildiriyor: Nazırlar meclisi Dukanın cenaze merasimine ait son mukarreratı ittihaz etmiştir.

İngilterede payeler

LONDRA, 1 (A.A.) — Yeni sene münasebetile neşredilen listede verilen payeler şunlardır: 5 yeni Lord, 4 baronnet ve 28 şövalye.

Eski nakliyat nazırı M. Pybus, Baronnet payesini almıştır. Hariciye nezareti müsteşarı M. Eden mührühas Lordu yapılmıştır. M. Eden hariciye müsteşarlığı vazifesinden istifa etmiştir. Fakat Milletler cemiyeti mesaisine iştirake devam edecektir.

Mogolistanda vaziyet

LONDRA, 1 (A.A.) — Manchester Guardian gazetesi Mongolistan'da bugün mevcut vaziyet hakkında yürüttüğü mütalealar sırasında Nankin hükûmetinin Mongolistanda nüfuzunu kuvvetlendirmediğini kaydettikten sonra diyor ki:

"Mongolistan, Mançuri gibi, bir piyasa haline getirilemez. Çünkü Mançurideki servet membaları ve ziraat kabiliyeti Mongolistanda yoktur. Bununla beraber Mongolistanın sevkulceyiş, kıymetini servet membalarını gözönünde tutarak taktir etmemelidir."

Sovyetlerin İktısadî plânı

M. Molotof yeni senede neler yapılacağını anlatıyor

MOSKOVA, 1 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor: M. Molotof, Sovyet Rusya icra komitesinin bu seneki içtima devresinde tevdi etmek üzere hazırlamış olduğu raporda 1933 senesinin bilânçosunu, 1934 senesine ait iktısadî plânı ve ikinci beş seneye ait programın heyeti mecmuasını izah ve teşrih edilecektir. 1933 senesinde rekolte 898 milyon kentale baliğ yani 1932 senesine nazaran yüzde sekiz nisbetinde tezayüt görülmüştür. 1934 senesinde ağır sanayiinin istihsalâtı geçen seneye nazarn yüzde yirmi bir ve hafif sanayiinki yüzde kırk iki nişbetinde artacaktır. 1934 senesinde dökme demir istihsalâtı on milyon ton ve elektrik kudreti de 19 milyar saat kilovat artacaktır. Toprağın randımanı mühim mikdarda artacaktır. Traktörlerin kabiliyeti yüzde kırk iki nisbetinde artacak ve bu suretle dört milyon dört yüz bin beygir kuvvetinde olacaktır. Hükûmet, hayvan yetiştirmesi işi ile bilhassa meşgul olacaktır.

Demiryolu münakalâtı sahasındaki işler 1933 senesine nazaran yüzde 63 nisbetinde artacaktır.

Memleket dahilinde nehir yollarının mecmuu tulü 101.000 kilometreye baliğ olacaktır.

Ilmî ve teknik enstitüler tevsi edileceği gibi lâboratuvarların da inkişafına çalışılacaktır. Ikinci beş senelik pilanda 133 milyardan fazla iş yapılacağı derpiş edilmektedir.

MOSKOVA, 1 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor: Sovyet Rusya icra komitesinin bu içtima devresi için ihzar etmiş olduğu raporda maliye halk komiseri M. Griko, 1933 bütçesinin tamamen tahakkuk ettirilmiş olduğunu beyandan sonra mezkûr seneye ait varidatın 39 ve masarifin 36 milyar ruble olduğunu ve mezkûr bütçe tahminlerinin ise mütekabilen 35 ve 33,2 milyardan ibaret bulunduğunu izah etmektedir.

Avusturyanın Haricî siyaseti

Başvekil M. Dollfuss radyoda bir nutuk söyledi

VİYANA, 1 (A.A.) — Başvekil M. Dollfuss, yeni sene münasebetile radyoda söylediği nutukta, haricî siyasî vaziyetten bahsederek nazilerin Avusturyaya karşı açtıkları harp Avusturyanın üçüncü imperatorluğa ilhakı için muttarit bir mücadele ve bu suretle Avusturya devletinin istiklâline taarruz halinde inkişaf etmiştir. Diyebilirz ki, bütün dünyada Avusturyanın hürriyeti için olan mücadelesine karşı hakikî bir muhabbet ve teveccüh hâsıl olmuştur. Diğer devletlerle iyi münasebat, ancak galiple mağlûp arasında fark nihayet zail olduğu takdirde mümkündür. Bütün bu noktalarda, Almanya ve Avusturya siyaseti müvazidir.

Yeni sene Ümit verici

NEVYORK, 1 (A.A.) — İş federasyonunun Amerikalı reisi Mister Vilyam Green, yeni senenin parlak ve emniyet verici bir istikbal manzarası arzettiğini söylemiştir.

Mumaileyhe nazaran işsizlik azalmış ve ticaret canlanmakta bulunmuştur.

Mesaisinin tanzimine müteallik kanunlar ahkâmı başlıca sanayiin esaslarını tasfiye etmiş ve yeni bir iktısadî nizamın temellerini kurarak iktısadî ve sınaî normal şeraitin iadesini hazırlamıştır.

Diğer taraftan Amerikan sosyalist fırkası 1933 senesinin iktısadî sahalarda hüküm süren kayıtsızlığa hatime çektiğini beyan etmiştir.

İnhisarlar varidatı Niçin azalıyor?

(Başı 1 inci sahifede)

sından dolayı geçen seneki hasılat tutulamamıştır.

Geçen senenin altı ayında 5 milyon 450,000 kilo tütün satıldığı halde bu senenin altı ayında 6,072,000 kilo tütün satılmıştır. Fakat geçen sene ayni müddete ait satış bedeli 19 milyon 120,000 lira idi bu sene 17,727,000 liradır.

Gelecek sene bütçesinin tanzimine henüz başlamadık. Marta kadar bütçeyi yapıp vekâlete göndereceğiz.

"Yeni teşkilâta gelince: Mülhakatta yeni teşkilât mevzuubahis değildir. Idareimerkeziyede mütehassısların tekliflerini ettikleri teşkilâtı tavsiyeleri veçhile tedricen tatbik ediyoruz. Mütehassısların tavsiye ettikleri teşkilâtla bugünkü teşkilâtın bariz farkları şudur: Bugün inhisar maddelerinin satış işleri o maddelerin istihsal işlerile birlikte idare edildiği halde mütehassısların teklifleri satış işlerinin istihsal işlerinden ayrılarak tek bir kısımda toplanması ve istihsal işlerinin de ayrı kısımlar halinde idare edilmesi esasına müstenittir.

Bundan maada bilhassa yaprak tütün şubesinde bazı teklifler yapmışlardır.

Teklifleri veçhile bugünden bütün kısmında tek bir şube halinde idare edilmekte olan yaprak tütün işlerinin üç şubeye ayrılması takarrür etmiştir. Bu şubeler ziraat, mübayaat ve stok ve imalât şubeleridir. Bu teşkilâtın neticesi olmak üzere İstanbuldaki yaprak tütün depoları doğrudan doğruya merkeze raptedilecektir.

Sofra tuzu

— Sofra tuzu meselesini de tetkik ediyoruz. Çamaltı tuzlasında yirmi sene evvel Düyunu Umumiye zamanında yapılıp son seneye kadar metruk kalan büyük tuz değirmeninin işletme tecrübelerini yaptık. Netice müsbettir. Yalnız değirmende öğütülecek tuzların ayrıca bir kurutulma tertibatı ile kurutulması icap etmektedir. Şimdi bu noksanın ve bir de paketleme tertibatının ikmali için tetkikat yapıyoruz.

Sigara fiyatları

— Sigara fiyatlarında yaptığımız değişikliklerden başka yeni bir tadil mevzuu bahsolmadığı gibi müskirat fiyatlarında da bir değişiklik yoktur.

Limited şirketin nizamnamesini yapıp tasdike arzedeceğiz. Şirket formalitesi bittikten ve millî müessesatın iştirakleri tamamlandıktan sonra faaliyete geçecektir.

SON DAKİKA

Âli karar heyetinden kalan dosyalardan refi kararı alanlar

ANKARA, 1 (Telefonla) — Devlet şurası riyaseti mülkiye dairesinin âli karar heyeti tarafından tetkik edilemiyen 99 dosya üzerindeki tetkikatının neticelerini Başvekâlete bildirmiştir. Mülkiye dairesi 99 dosyadan yirmisi hakkında refi kararı vermiş, 79 u hakkında ise evvelce heyeti mahsusaca verilmiş kararları muhafaza etmiştir. Haklarındaki heyeti mahsusa kararları refedilenlerden mütekait bulunanlara yeniden bir maaş tahsis olunacağı gibi müterakim maşları da hesap edilerek kendilerine iade olunacaktır. Bu husustaki muamelelere alâkadar dairelerce tevessül olunmuştur. Hükûmet mülkiye dairesinin kararlarını Resmî gazete ile neşrettirecektir.

Gazi Orman Çiftliğinde ilkmektep

ANKARA, 1 (Telefonla) — Gazi orman çiftliğinde yapılan onuncu yıl ismindeki yatı ilk mektebi bugün merasimle açıldı. Maarif Vekili mektebi gezdi ve mükemmeliyetten memnun olduğunu söyledi.

Harpte Türk tabiiyetine girenler

ANKARA, 1 (Telefonla) — Büyük harpte muhasım devletler tebaasından Türk tabiiyetine girecekler hakkında eski Osmanlı imparatorluğu kuvvei icraiyesi tarafından 331 senesinde ittihaz edilmiş ve 931 tarihinde bir kararname ile meriyetten kaldırılmış bulunan karar hakkında ahiren Heyeti Vekilece görüşülerek bu kararın yeni mevzuata göre tabiiyet işlerinde tatbik yeri kalmamasından dolayı 20-9-931 tarihinden itibaren meriyetten kaldırılmasına ve bu kararın meriyeti zamanında Türk tabiiyetine alınmış bulunanların bu karardan mütevellit vaziyet eski muamelelerine ve tahaddüs etmiş vaziyetlerin devamına tesiri olmadığına karar verilmiştir.

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

ANKARA, 1 (Telefonla) — İcra Vekilleri heyeti bu akşam toplanmıştır. Toplantı geç vakte kadar devam etmiştir.

Yeni Maarif Vekâleti binası

ANKARA, 1 (Telefonla) — Yeni Maarif Vekâleti binasının projeleri ikmal edilmek üzeredir. Bu ay nihayetinde münakasa açılacaktır.

Temsil akademisi açılıyor

ANKARA, 1 (Telefonla) — Cebecide Musiki Muallim Mektebinin yanında bir temsil akademisi yapılacaktır. Akademi Musiki Muallim Mektebi müdürlüğü tarafından idare edilecek ve tiyatro, opera, balet kısımlarını ihtiva edecek orkestra şefi ve rejisör yetiştirecektir.

Yeni Lübnan Reisicümhuru

BEYRUT, 1 (A.A.) — Sabık idare meclisi reisi ve sabık Başvekil Abit Sait Paşa Lübnan cümhuriyeti reisliğine seçilmiştir. Yeni Reisicümhur, bu ayın yirmi sekizinde ifayı vazifeye başlayacaktır.

İskenderunda emlâki olanlar

ANKARA, 1 (A.A.) — Hariciye vekâletinden: İskenderun müstakil sancağı dahilindeki Türk emlâki üzerine mevzu ayni hakları takyit edici tedbirlerin 27-12-933 tarihinde kaldırıldığı Fransa büyük elçiliği tarafından Hariciye vekâletine tebliğ olunmuştur. Işbu kararın ileride Suriyenin diğer mıntakalarına da teşmilinden alâkadarlar peyderpek haberdar edileceklerdir.

Bursada yakalanan kaçakçılar

BURSA, 1 (A.A.) — Halepli Mehmet ve Ahmet isminde iki kardeşin idare ettiği bir kaçakçı şebekesi şehrimiz zabıtasınca yakalanmıştır. Bu şebekenin unsurları Balıklı köyünden bakkal Süleyman, şoför Hüseyin ve Koca Arap Hanında Sami ismindeki adamlardır. Depo ettikleri mahalde 13.100 tane çakmak taşı, Brovnik sistemi çakmaklar, ve esrar bulunmuştur. Bu mevaddın Suriyeden İstanbul yolu ile buraya getirildiği anlaşılmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Zenginin parası, Züğürdün çenesi

(Başı 1 inci sahifede)

Fridman ailesi nezdine girdiğini, evvelki gece kapı çalınarak büyük ikramiyeyi kazandığı kendisine tebşir edildiğini, parasını bankaya koyup nezdinde bulunduğu aileden ayrılmıyacağını söylemiştir. Mell. Metagalvas, kazandığı paradan yalnız madamına kıymetli bir hatıra ve çocuğuna bir kat elbise alacağını ilâve etmiştir.

Yarım milyonluk ikramiyeyi kazananlardan biri de, Beşiktaşta bahçıvan İsmail Hakkı Efendidir. Şimdiye kadar parasızlıktan çok sıkıntı çektiğini ve bu yüzden evlenmediğini ve şimdi zengin olunca evleneceğini söyliyen İsmail Hakkı Efendi:

— Bu sene lahanalar para etmedi, ama, piyango para etti, demektedir.

Büyük ikramiyenin bir parçası da, İnkılâp lisesi talebesinden Müfit Efendi ile 10 arkadaşının müşterek biletlerine isabet etmiştir.

Ankarada tahliller

ANKARA, 1 (Telefonla) — 14043 numaraya isabet eden 500 bin liralık birinci ikramiyenin 20 de bir hisselik bileti Ankarada satılmıştır. Bu bileti alan zat isim yazdırmamış, piyango satış mağazasına kendisini yalnız Ankarada misafirden kaydettirmiştir.

Şimdiye kadar tahakkuk eden isabetlere göre Ankarada orman müdürlüğünde Necati Bey ve arkadaşlarına, Himayeietfalde İhsan beye, Franko mağazasında Rafail efendiye sekiz bin, Yeni Ankara prügârı İsmail beye beş bin, Nevşehirli Sofu zade Ahmet efendi ve arkadaşlarına, askerî fabrikalarda makineci Sait efendiye, Şafak eczanesinde Hüsnü bey ve arkadaşlarına, Hamamönünde Zehra hanıma, ikinci icra dairesinde Kâzım beye üç bin, itfaiyede Ahmet çavuş ve arkadaşlarına 2 bin, Nafia vekâletinde Cemil bey ve arkadaşlarına, Cebecide Selçuk Beye, Iş Bankasında hademe İsmail efendi ve arkadaşlarına, Ekmekçiler şirketinde mukayyet fırıncılar namına, Atpazarında tiplikçi Hacı beye, Cümhuriyet bahçesi civarında Bekir pehlivana, Singer kumpanyasında Olga hanımla arkadaşlarına, Fincanköyde Osman beye, askerlik şubesinde yazıcı Mehmet Ali efendiye, Kuşbaşı sokağında Anamotof efendiye, Devlet Demiryollar muhasebesi namına, Kırıkkale kuvvet merkezi müstahdemini namına, Yağçı zade apartmanında Hayriye hanıma, Cümhuriyet mahallesinde İbrahim efendiye, marangoz fabrikasında Fatma ve Hasibe hanımlara, doktor Nevzat bey ve arkadaşına, İsmet Paşa mahallesinde Emin efendiye, Yenice mahallesinde Tursun ağa ve arkadaşına biner lira isabet etmiştir.

Samsunda kaznanlar

SAMSUN, 1 (A.A.) — Yılbaşı piyangosunun en büyük ikramiyesi olan 500 bin liranın isabet ettiği 14045 numaralı onda bir numaralı biletin nısfı Samsunda fotoğrafçı Ali, ikinci nısfı da Samsunda kuduz ormanı fen müşaviri Muzaffer beyde olduğu anlaşılmıştır.

FELEK

Nihayet girdi

Ve nihayet 1934 senesi de girdi. Ne oldu sanki?... 1934 senesinin 933 ten farkı okkaları kilo, arşını metre yapmasıdır. A mübarek! Madem ki; ölçüleri değiştireceksin, ne olurdu yaş ölçüsünü bir yerine iki seneye çıkarsa idin.. Hiç değilse kadınlar için... O zaman biraz da kendileri iskonto yaparak 18 yaşında büyük annelerin... Öperdik ellerini...

Bir muhtar söylüyordu:

— Anlaşılan 933 senesinin bütün kabahatî bizim imiş. 1934 girer girmez bize yol göründü. Artık ne haliniz varsa görünüz. Ne ilmühaber, ne mühür, ne tasdik....

Biz de biraz rahat ederiz .

Lâkin bir de bize sorunuz.. Ben bu muhtarlıkların kalkmasını 934 senenin en büyük hünerlerinden olarak sayarım..

İnsan ölür, muhtar tasdik etmezse, diridir. İnsan yaşar, muhtar berhayat ilmühaberi vermezse ölüdür. Mias yersiniz, muhtar tasdik etmezse veraset sohbeti çıkmaz, bir yere gireceksiniz namus sahibi olduğunuzu o tasdik eder. Ve bütün bu dehşetli şahadetlere mukabil 25 kuruş ücret alırdı....

Kimseyi kasdetmiyorum, lâkin bütün kadastro hastalıklarının, bütün miras dalaverelerinin başlangıcı bir mahalle ilmühaberi olmuştur. Biz bu alete tahammülünden fazla yük koymuştuk... Onun için hem kendi ezildi, hem bizi zarardide etti. Şimdi şükür ki tarihe karıştı. Elâlemin en mahrem işlerine karışacağına tarihe karışması ehvendir.

Bir modern hükûmet ve belediye makinesinin işlediği memleketlerde artık vücuduna sebep kalmıyan ihtiyar heyetleri kalkarken orta karınlardan kalma mahalle bekçilerinin de kaldırılmasını 1935 senesinden beklemekteyim. Bu adamın da iddiası modern şehir zabıtasının yapamadığını yapmak ve mahallesini zabıtanın koruyamadığı şeylerden korumaktır. Ne iddia!. Hakikatte bekçilerin sakalık etmeleri menedikdikten sonra bunların yegâne işleri mahallesindeki karakola hususî hizmetler etmekten ileri geçememiştir. Bu sene olmadı, gelecek seneye inşallah muhterem bekçilerin de tarihe karıştığını göreceğiz...

Okkaya, arşına, endazeye, ihtiyar heyetlerine allah selâmet versin...

Yılbaşlarında içerlediğim bir mesele var. Malûm ya! Biz bu yeni yıl tebriklerine alışalı pek az oldu. Eskiden yalnız muharremde tebrikler yapılır, çil para alınır verilirdi. Neden bilmem Arabî dediğimiz Kameri seneyi çoktan bıraktık... Ve haklı olarak bıraktık. Çünkü insanı her sene on gün daha evvel ihtiyarlatırdı.. Yılbaşı olarak muharrem ortadan kalktı. Rumî dediğimiz eski maliye senesinin başı da mart idi. Martta balıkhanede merasim olurdu amma başka tebrik falan edilmezdi... Malî senesinin başı da hazirana alınıp, takvim yılının başlangıcını da bütün dünya gibi kânunusaniden tutturunca yılbaşı frenklerle birleşti.. Tabii onların tebrik âdetleri bize de geçti. Lâkin garip şekilde geçti..

Berbere gidiyorum:

— Çok senelere pasam.. Bir tepsi... Bir paket açılmış fakat ilişilmemiş cigara. İki portakal, bir kaç yaldızlı çikolata ve varak varak liralar.. Ne o . Bahşiş. Neden?. Yeni sene girmiş...

Bekçi, mahallenin hamalı (bu ancak bayram ve sene başlarında ifayi vazife eden bir zattır) , postacı, hattâ çöpçü yeni sene tebrik ediyor ve bahşiş istiyor.

Dün ayakkabısını boyatan bir arkadaştan boyacı da bir tepsi tutarak bahşiş istedi.. İstanbul gibi içinde çeşit çeşit adam yaşatan şehirlerde böyle bahşişla geçinenlerin kârı çoktur.. Yılbaşında, paskalyada, bayramda bahşiş alır.. Dua ediyorum ki; senede bir çok yılbaşı, bir çok bayram yok!. Bugünlerin verdiği sevinç yaldızına mukabil bizden çıkanları hesap ediyorum da bir senede iki yıl ihtiyarlıyacağım geliyor.

FELEK

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

30 Kânunuevvel 1933

Akşam Fiatları

İstikrazı dahili	95	Tahvilât	
1933 İstikrazı	97,50	Elektrik	—,—
Şark D. yolları	2,45	Tramvay	—,—
Ünitürk	26,90	Tünel	—,—
„ II	26	Rıhtım	17,75
„ III	26,60	Anadolu I	46.35
Gümrükler	8	„ III	47
Bağdat	9,75	kuponsuz	
T. askeriye	9,75	Mümessil	52.90

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Telefon	11.75
„ „ Hamiline	10	Bomonti	18,40
„ „ Müessis	110	Terkos	21.50
Tramvay	44.50	Kuponsuz	
Anadolu Hisse	27.70	Çimento	11 65
Şir. Hayriye	15	İttihat dey.	17,70
Reji	390	Şark dey..	1,—
		Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	
Londra	691	Viyana	15,92
Nüyork	74	Madrit	4.22
Milâno	901	Berlin	5.77
Brüksel	3.40.30	Belgrad	1.97.50
Atina	82,70	Zloti	34.74.75
Cenevre	2.44.75	Peşte	4.2083
Amsterdam	1,17,34	Bükreş	3.575
Sofya	85,84,25	Moskova	7959
			10.94

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	167	1 Şille. Av.	24.50
1 İsterlin	691.50	1 Pezeta	16
1 Dolar	134	1 Mark	49
20 Liret	219	1 Zelotî	24.—
20 F. Belçika	118	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—,—
20 Leva	25.—	1 Altın	9,33
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Floria	83	Banknot	2.28

ŞEHİR HABERLERİ

Ekono[illegible]

Tütün satışı

Fiatlar bu sene niçin böyle düşük

Bu sene şark tütünü yetiştiren memleketler için satış imkânları bulmak için daha müşkül şerait baş göstermektedir.

Dünya ihtiyacatile bu seneki şark tütünü mevcudu karşılaştırılırsa arada mühim bir fark olduğu görülmektedir.

Yapılan son ve kat'î tahminlere göre memleketimizin 933 tütün rekoltesi 35,347,465 kilodur. Ayni sene Bulgaristanın 40, Yunanistanın 60 m. küsûr kilodur ki mecmuu 135 m. küsûr kilo tutmaktadır. Cihan piyasasında bu sene şark tütününe olan ihtiyaç en fazla 100 milyon kiloyu geçmediği tahmin edilmektedir. İş bu kadarla da kalmamakta Balkanların mecmuu 45 milyon kiloyu bulan bir de stok bulunmaktadır.

Bu ve daha bazı sebepler bu senenin tütün fiyatlarını çok düşük bırakmaktadır. Geçen senelere nazaran tütün fiyatları bu sene yüzde 30 — 35 düşüktür.

Doların düşmesi neticesi Amerikan kumpanyalarının iştira kabiliyetinin azalması da fiyatların inmesinde en mühim bir âmil olmaktadır.

Kutu sanayii inkişaf ediyor

Bu sene memleketimiz kutu sanayii geçen senelere nispetle daha ziyade inkişaf etmiştir. İhraç eşyalarımızdan başlıcalılarının ambalâjı ağaç kutular olduğu halde nedense bu işçilik şimdiye kadar inkişaf bulmamıştı.

Simdiye kadar ekseriya tahtalardan kesilmiş bir halde hariçten gelir dahilde yalnız çivilenirdi.

Hükûmetimizin orman işlerine ve bu kısım sanayie verdiği ehemmiyet ve gösterdiği kolaylıklar 933 yılında kutuculuğun süratle inkişafını temin etmiştir. Alâkadar gelecek sene bu işleri daha fazla ümitvardırlar.

Portakal sarfiyatı

Noel yortuları ve yılbaşı bu sene ihraç imkânı henüz bulunamamış olan portakallarımıza iyi bir sürüm yolu olmuştur. Noeldenberi şehrimizde mühim miktarda portakal sarfedilmiş ve piyasa biraz hafiflemiştir.

Kim muvaffak oldu?

Millî iktısat ve tasarruf cemiyetinin mektep talebeleri için tertip ettiği tasarruf mevzulu tahrir nümuneleri cemiyetin İstanbul mümessilliğinde toplanmağa başlamıştır.

Teşekkül edecek bir heyet bu tahrirleri tetkik edecek ve en ziyade muvaffak olanları seçecektir. Muvaffak olanlara hediyeler verilecektir.

Mandalina pahalı

Bu sene mandalina memleketimizde az olduğundan fiyatları da pahalıdır. Bu sene piyasada çok iyi mandalinalar görülmektedir. Fakat istihsal merkezlerinden az mikdarda geldiğinden derhal satılmaktadır.

Bankalar kapalı idi

Yılbaşı münasebetile dün şehrimizdeki millî ve ecnebi bankaların hepspi kapalı idi. Birçok ticarethaneler, müesseesler mağazalarını dün açmamışlar ve bir senelik hesapların tasfiyesile meşgul olmuşlardır. Dün iktısadî mahafilde bu yüzden bir durgunluk ve sessizlik göze çarpıyordu.

Nekadar lâzım?

İzmir Ticaret odası İzmirde ana, baba ile biri bir buçuk, ikinci yedi ve üçüncüsü on yaşında çocuktan mürekkep orta halli bir ailenin kaça geçinebileceği hakkında bir istatistik yapmıştır. Buna nazaran bu aileye bir ayda 9,487 kuruş 83 santim lâzımdır.

Meyhaneler de

Sinema ve tiyatroların saat 23 te kapanmasına karar verildikten sonra meyhane ve kahvehanelerin de ayni saatte kapatılması düşünülmektedir. İstanbul Vilâyeti bu hususta bir liste yaparak bu listeye mütaleasını ilâve etmiş ve vekâlete göndermiştir. Vekâlet bu fikri muvafık görürse meyhane ve kahvehaneler de saat 23 te kapatılacaktır.

Fuhuş yerleri

Yeni fuhuş nizamnamesinin tatbikati le meşgul komisyon dün vali ve belediye reisi Muhittin Beyin riyasetinde bir içtima yapmıştır. İçtimada vali muavini Ali Rıza, polis müdürü Fehmi, Sıhhiye müdürü Ali Rıza, belediye başmüfettişi Tevfik; Emrazı zühreviye teşkilâtı müdürü Zihni, Beyoğlu kaymakamı Sedat, Eminönü kaymakamı Refet Beyler bu lunmuşlardır. Bu toplantıda umumî evler için müsaade verilecek mıntakalar hakkında görüşülmüş ve bu yerler tesbit edilmiştir. Bu mıntaklar bir defa daha komisyon azası tarafından gezilerek tetkikat yapılacak ve bu perşembe günü komisyon tekrar toplanarak kat'î kararını verecektir.

Tophane facıası

Tophanede Havagazı borusunun patlamasile vukua gelen zehirlenme hâdisesine ait, belediye tahkikatını bitirmiş ve bu hususta raporunu Cümhuriyet müddeiumumiliğine vermiştir. Aldığımız malûmata göre Havagazı borusu patlamamış, bir bıçakla kesilmiş gibi kırılmıştır.

Belediyede

Kontröl başladı

Taksilerin saat ve plâkaları kontröl ediliyor

Belediye, dünden itibaren taksi otomobillerinin plâkalarını kontrol etmeğe başlamıştır. Plâkasını değiştirmiyen hiç bir arabanın faaliyette bulunduğu görülmemiştir. Henüz plâkalarını değiştirmiyen arabalar yüzde beştir. Bu arabalar da garajlara çekilmiş vaziyettedir. Bunların ruhsatiyeleri alınmıştır.

Belediyeler bankasına hissa

Yeni tesis edilen Belediyeler Bankasına İstanbul Belediyesi hissesini göndermiştir. Belediye banka için üç seneden beri (600) bin lira biriktirmişti. Bu para, her sene varidatın yüzde beşinin tefriki ile meydana gelmektedir. 1933 senesine ait yüzde beşler de 299 küsur bin lira tutmaktadır. Bu paranın da bir kısmı gönderilmiştir.

Edirnekapı yolu

Müzeler Müdürü Aziz, belediye mezarlıklar müdürü Süleyman, ve mimarlardan mürekkep bir heyet sur haricinde, tarihî mezarlıklar üzerinde tetkikiatta bulunmuşlardır.

Edirnekapı yolunun inşasına dün başlanmıştır. Mezarlıkların bir kısmı yola gittiğinden, tarihî mezarlar tespit edilmiştir. Bunlar başka bir yere naklolunacaktır. Surun dışında, bütün İstanbulu çerçeveleyen bir de tarihi hendek vardır. Yol yapılırken bu hendek te bozulmıyacaktır.

Hâmit Bey iyileşti

Bir aydan beri rahatsız bulunan belediye reis muavini Hâmit Bey iyileşerek dün vazifesine başlamıştır.

Hâmit Beye geçmiş olsun, deriz.

Ekmek fiatı arttı

İstanbul Belediyesinden:

Kânunusaninin üçüncü çarşamba gününden itibaren ekmek yedi kuruş on para ve francala on bir buçuk kuruştur.

Kapatılan ahırlar

Şehirde mevcut ahırların belediye tarafından kabul edilmiş olan şekle muvafık olması ve verilen mühlet zarfında tadil edilmiyen ahırların yıktırılması kararlaştırılmıştı.

Arnavutköy belediye zabıtası kendi mıntakası dahilinde bir mandıra ile üç ahırın belediyece tespit edilen şekilde olmadığını görmüş ve bunları kapattırmıştır.

Ahırların yeni şekle uydurulması için belediyenin verdiği mühlet bitmiş olduğundan her mıntakada yeni şekle uymıyan ahırlar kapattırılacaktır.

Muhtarlıklar

Yeni talimatnamenin ihzarına çalışılıyor

Belediye daireleri, dünden itibaren muhtarlara taallûk eden işleri görmeğe başlamışlardır. Ancak, halkın büyük bir kısmı, ellerindeki müstacel işleri, 31 kânunuevvel akşamına kadar ihtiyar heyetlerine tamamen gördürmüş oldukları için dün belediye dairelerine ahvali şahsiye ilmühaberleri almak üzere, gayet az müracaat yapılmıştır. Halbuki ilk gün olmak dolayısile tehacüm fazla olacağı zannediliyordu. Maamafih, yarından sonra, belediye dairelerinde faaliyet başlayacağı muhakaktır. Dün, Eminönü belediyesine, ancak iki kişi müracaat etmiştir. Bunlardan biri nakli mekân ilmühaberi almak, öteki de ikametgâh tasdik ettirmek istemiştir. Her iki müracaat ta derhal ait oldukları polis merkezlerine gönderilerek ayni günde muameleleri ikmal edilmiştir. Eminönü kaymakamlığı halkın işlerini kolaylaştırmak, ilmühaberleri günü gününe hazırlamak için mümkün olabilen bütün kolaylıkları göstermektedir.. Diğer kaza kaymakamları da bu noktaya bilhassa ehemmiyet vererek, işlerin sürüncemede kalmamasına çalışmaktadırlar. Bazı kimseler, muhtarlıkların ilgasından sonra, bir takım güçlükler karşısında kalacaklarını zannediyorlarsa da bu tahminleri yanlış olduğunu kendilerine temin edebiliriz. Kanunun ihtiyar heyetlerine tasmil ettiği vazifeleri belediye daireleri, elelrindeki resmi vesaitle daha çabuk ve daha emin bir tarzda gördüreceklerdir.

Askerlik vukuatının kaydı, nüfuse mektume işleri ve sair ahvali şahsiye tahkikatında kendilerinden istifade edilmek üzere her belediye dairesine halkın ileri gelenlerinden iki zatın memur edileceği malûmdur.

Daimî Encümen, henüz bunları intihap edip göndermemiştir.

Muhtarlık işleri için bir talimatname hazırlamak üzere içtima eden kaymakamlar, dün yeniden toplanmağa lüzum görmemişlerdir.

Talimatnameyi, icap ederse, riyaset makamı hazırlıyarak belediye dairelerine tamim edecektir.

Tahkikat devam ediyor

Şişli Etfal hastahanesine nöbetçi doktoru tarafından kabul edilmeyen çocuk hakkında vâki olan şikâyet tahkikatına hastahane baş doktoru Rifat Bey tarafından devam edilmektedir. Diğer taraftan da Sıhhiye Vekâleti baş müfettişi Fuat ve Sıhhiye müfettişlerinden Bürhanettin Beyler de tahkikata başlamışlardır.

Vilâyette

153,241

Geçen bir sene içinde Vilâyete gelen evrak

Senebaşı dolayısile dairelerde yeniden evrak numarası açılmıştır. Vilâyet evrak kalemi de vilâyete geçen bir sene içinde gelip giden evrakın bir istatistiğini vücude getirmiştir. Vilâyete geçen bir senede 1521241 evrak gelmiş, gitmiş ve muamele görmüştür.

Aylık verildi

Kânunusani umumî aylığı dün verilmiştir.

Yılbaşı tebrikleri

Yılbaşı münasebetile vilâyete konsoloslar arasında kart teatisi suretile tebrikler yapılmıştır.

Matbuat talimatnamesi

Vilâyette yeniden teşkil olunan matbuat memurluğu için matbuat umum müdürlüğü tarafından bir talimatname vücude getirileceği haber alınmıştır.

Ziyaretler

İstanbul mebusu İbrahim Tali Bey dün vali muavini Ali Rıza Beyi ziyaret etmiş ve birinci umumi müfettişlik başmüşaviri Fazlı Beyle de görüşmüştür.

Af kanunu ve memurlar

Af kanunu münasebetile memurlar hakkında Dahiliye vekâleti vilâyetlere şu tamimi göndermiştir:

Memurin muhakemat kanununun ikinci maddesi mucibince memurlar hakkında tanzim edilecek tahkikat evrakı üçüncü maddenin sarahati karşısında ait olduğu idare heyetine geldiği zaman idare heyetleri ayni kanunun beşinci maddesi dairesinde muamele yapacaklardır.

Hususî bir kanunla bu hükümler sarahaten değiştirilmedikçe başka türlü muamele yapmağa ve verilen kararlarda beşinci maddede kullanılan kanunî tabirlerden başka türlü tedbir kullanmağa imkân yoktur.

Bu izahata nazaran suçlu bir memur hakkında idare heyetlerince ya lüzumu muhakeme veya men'i muhakeme kararı verilecektir.

Takip edilecek usul noktasından elinde başka senet olmıyan muhakemat kanununun sarih hükümlerinden aykırı muameleler yapmıyacakları şüphesizdir.

Bu kanunun sarahatlarına göre memurlar hakkında men'i muhakeme kararı verilmesi, yani tahtı muhakemeye alınmasına lüzum görülmemesi ya suçun subut delillerinin olmamasından veya kanunî sebeplerden dolayıdır.

Bir idare heyetinin vermiş olduğu kararın ikinci derecede tetkik edilmemesi ancak memurin muhakematı kanununun beşinci maddesinin bu noktadan tadilini icap ettirir sarih bir hükmü kanunî olması ile kabildir.

Halbuki af kanunu böyle bir hükmü ihtiva etmektedir. Bu sarih hüküm karşısında başka türlü muamele yapmağa imkân yoktur. İdare heyetleri bu hususta yalnız ve yalnız memurin muhakematı kanunu kanunî turuku dairesinde muamele yapmağa ve karar ittihamına mecburdur.

İdare heyeti bir memur hakkında men'i muhakeme kararı verdikten sonra usulen icap eden tetkikatı da yapar.

Vekâlet bu tamiminde af kanununda mucibi tereddüt başka noktalar varsa onların da bildirilmesini istemektedir.

Bir müvezzi kayıp

Yeniköy Postahnesi müvezzii iken muvakkaten Rumelihisarı postahanesine gönderilen 19 yaşlarında Niyazi Ef. bir aydan beri ortada yoktur. Niyazi Ef. Rumeli kavağında Köprü sokağında 7 No. lı evde oturmakta idi. Valdesi Besime Hanım ve biraderi Merkez telgraf memurlarından Sadi Bey akrabaların kâffesine müracaat ederek Niyazi Efendiyi aramışlarsa da bulamamışlardır. Niyazi Ef. zabıtaca da bir aydan beri aranıldığı halde meydana çıkmamıştır. Bu gencin bir cinayete kurban gidip gitmediği hakkında tahkikat devam etmektedir.

Mahkemelerde

Nizamettin Nazif Bey 8 ay hapse mahkûm edildi

150 lira da para cezası verildi

Son Posta gazetesi sahibi Ali Ekrem ve Neşriyat Müdürü Halil Lütfü Beylerin muharrir Nizamettin Nazif Bey aleyhine ikame ettikleri hakaret davası dün neticelenmiştir. Tarafeyn tam saat 15 te mahkeme salonuna çağırılmışlardır. Mübaşirin bir kaç defa seslenmesine rağmen Nizamettin Nazif Bey mahkeme salonunda gözükmeyince riyaset makamı:

— Gelmemiş mi? diye sormuş, mübaşir: "hayır,, diyince heyet müzakere ederek davanın gıyaben devamına karar vermiş ve iddia makamından mütaleasını serdetmesi istenilmiştir. İddia makamı hâdiseyi etrafile teşrih ederek suçun sabit olduğunu söylemiş ve Nizamettin Nazif Beyin ceza kanununun 482 nci maddesinin son fıkrası mucibince cezalandırılmasını istemiştir. Bundan sonra davacı vekili Ferit Bey iddiasını sert ile ayni talepte bulunmuş, ayrıca zarar ve vekâlet ücreti istemiştir.

Bundan sonra heyet müzakereye çekilmiştir. Bir buçuk saattan fazla devam eden bir müzakereden sonra da karar tefhim edilmiştir. Karara nazaran Nizamettin Nazif Beyin neşriyatı ile Ali Ekrem ve Halil Lütfü Beyleri tahkir ettiği sabit olmuş, 6 ay hapsine ve 100 lira para cezası vermesine hükmedilmiştir.

Ancak neşriyatın temadi etmesi ve hakaretin bir kişiden fazla ve iki zat hakkında istihtaf edilmiş bulunması dolayısile ceza miktarı 7 ay hapse ve 116 liraya iblâğ edilmiş, bu hakaretin kastımahsusla ve maznunun kendi gazetesine sürüm temini maksadile yapılmış olması esbabı müşeddededen addedilerek ceza sekiz ay hapse ve 150 liraya çıkarılmıştır. Maamafih Nizamettin Nazif Bey hakkındaki hüküm bu kadarla kalmış değildir. Karara nazaran Nizamettin Nazif Bey 8 ay hapis ve 150 lira para cezasından maada 100 lira vekâlet ücreti ve Halil Lütfü Beyle Ali Ekrem Beye de beşer yüz liradan bin lira tazminat verecektir.

Muhakeme bittikten ve karar tefhim edildikten sonra mahkemeye Nizamettin Nazif Bey namına Dr. Fuat Sami imzalı bir rapor takdim edilmiştir. Bu raporda Nizamettin Nazif Beyin rahatsız olduğu ve evinden bir hafta çıkamıyacağı bildirilmekte idi. Fakat muhakeme bittiği, karar da tefhim edildiği için rapor kabul edilmemiş, kararın Nizamettin Nazif Beye tebliğ edileceği bildirilmiştir.

Nizamettin Nazif Beyin bir mektubu

Dün Nizamettin Nazif Beyden bir mektup aldık. Nizamettin Nazif Bey geçen günkü muhakemesi münasebetile verdiğimiz havadisi kendi noktainazarına göre tavzih maksadına matuf olan bu mektubunda diyor ki:

"1 — Mahkeme reisinin 'Eski mahkûmiyetiniz var mı?,, sualine, verdiğim cevapta "çooook!,, dediğimi ve: 'hem de alelâde değil, siyasi...,, diye ilâve ettiğimi yazıyorsunuz. Ben reise: "Çok.,, dedim. Çünkü üç defa mahkûm olmuştum. "Alelâde değil.,, deme dim. Çünkü bu mahkûmiyetler siyasî daha doğrusu idarî mahkûmiyetlerdi. Ve dolandırıcılık, hırsızlık, şantaj ve saire gibi adi cürüm eddedilen neviler den değildi. "Alelâde değil,, ve «siyasî» kelimelerini o şekilde kullanmışsınız ki okuyunca bundan benim bu sözleri böbürlenerek söylediğim ve hattâ mahkeme reisine: "Sizin bana vereceğiniz ceza ne olabilir?.. Ben ki bir sürü mahkûmiyetler geçirmiş bir adamım,, demek istediğim manası kolaylıkla çıkarılabilir.

2 — Merdiven başında Halil Lütfü Beyin "Kes sesini,, diye bana bir nevi, icabında cebir ve tehdit ile arzusunu yerine getirebilecek adam hüviyetini takınabildiğini neşretmiş bulunuyorsunuz. Bunu lütfen tavzih ediniz. Çünkü ben "Kes sesini,, hitabına hak kazanacak hiç bir terbiye haricinde harekette bulunmuş değilim.

3 — Sabıkan Adliye Müsteşarı olduğu tavzih edilen vekâleti Ferit Beyin "Bir vaka hâdis olduğuna kani olarak,, «mahkeme kapısını açıp» "müddeiumumî beyden vazifesini ifa etmesini talep ettiği,, kaydına gelince; bunun da yanlış bir telâkkiden doğduğu müddeiumumî beyin adliye kuvvetini şahsına karşı her hangi bir şekilde tahrike lüzum görmemesi ile sabittir.

Zaman zaman tahrir ailesi arasına girdiğim "Milliyet" in bu noktaları efkârıumumiye huzurunda tebarüz ettirmek lütfünde bulunacağına eminim.,,

Nizamettin NAZİF

Bir hapis cezası

Dün üçüncü ceza mahkemesinde ikişinin maznunu mevkuflu olmak üzere 11 dava rüyet edilmiştir. Bu davalardan on tanesi muhtelif kanunî sebeplerle talik edilmiş, bir tanesi de hükme iktiran etmiştir. Hükme iktiran eden davanın suçlusu Hamdi isminde bir şofördür. Bu şoför Taşkasapta Selçukhatun camii önünde Fatma Hanımı otomobille çiğnemiş ve bu yüzden ölümüne sebebiyet vermiştir. Muhakeme neticesinde Fatma Hanımın Hamdi Efendinin hatası yüzünden çiğnendiği ve öldüğü anlaşılmış, Hamdi Efendinin 10 ay hapsine, 250 lira para cezası ve bin lira da tazminat vermesine karar verilmiştir.

Tırpan

Erkek!.

Bir kaç gün evvel Uzak Şarkın sarı denizlerinde dolaşan mehip Japon dritnotları sürekli top ateşleriile millî bir şenliğe önayak oldular.

Vaşington ve Londra diplomatlarını sık sık düşündüren Japon bataryaları ve tayyareleri de bu şenliğe iştirâk ettiler.

Ne oluyordu?

Bir istıklâl harbinin, millî bir zaferin hatırası mı yahut beynelmilel bir inkılâbın mes'ut yıldönümü mü tesit ediyordu. Hayır Japon İmperatörünün hanımı bir erkek çocuk doğurmuştu.

* * *

Dritnotlar top atıyor, bataryalar ateş ediyor, tayyareler bulutlara cenk açıyor ve kırk milyonluk bir kütle düğün, bayram ediyor. Çünkü dünyaya bir erkek çocuk gelmiştir.

* * *

Ve hemen ilâve etmeli ki Japon milleti putlara taparken kız çocuklarını doğar doğmaz kumlara gömen vahşi Arap kabilelerinden değil, 1934 tarihinin en olgun medeniyetini hazmetmiş bir cemiyettir.

Bir erkek çocuk dünyaya geliyor. Buna verilen ehemmiyeti Japonlara hasretmek doğru olmaz. Erkek bugünün hayatında bir kıymettir.

Büyük harp on milyona yakın seçme bir erkek kütlesini mahvetti. Fakat bundan kadın cinsi daha çok zarar gördü. Çünkü nüfus seviyesinde birdenbire hissedilen erkeksizlik kadının da kıymetini düşürdü. Harpten sonra fuhşun, sefahatin, kadın sukutunun hemen yegâne sebebi erkek kıtlığıdır. Maazallah yeni bir harp olup ta on beş yirmi milyon erkek daha hayat piyasasından çekilirse sokağa düşen kadınların yekûnü bugünkünün on misli artacaktır.

Anlaşılıyor ki kadın denilen mahlûk erkek cinsinin varlığı ile şiddetle alâkadardır. Erkek, elinden tutmadığı, beraber yürümediği takdirde kadın müvazenesini şaşırmağa mahkûmdur. Kadın hâkim olsun, şair olsun, hükûmdar olsun, daktilo olsun bir elini erkeğe vermediği takdirde ayakta duramıyor sendeliyor.

Bizans imparatoriçeleri bile bir kudretli cenerali âşık intihap etmedikçe saraylarını muhafaza edemişlerdi.

Katerin, etrafını çeviren gözdelerinin fedakârlığı sayesinde Rusya ülkesinde hükûmranlık etmişti.

Viktorya, en yüksek kategori diplomtların gayreti ile İngiliz kavmine kraliçelik etmişti.

Bütün bunları bırakalım. Bugünün cemiyetinde kız çocuğunun mevkii erkeğe nazaran çok tehlikelidir. Çünkü nüfus kesafetinde kızların erkeklerden çok fazla olduğu muhakkaktır. Bu fazlalık iktısat kaideleri mucibince, tıpkı fazla mahsul vaziyeti gibi kıymetten kaybettiriyor. Netice itibarile kadının mevkii ve kıymeti düne nazaran bugün çok düşkündür. Kadın artık stok mal vaziyeti alıyor. Buna mukabil erkeğin içtimaî müvazenedeki kıymeti yükseliyor. Eğer bir harp daha olursa erkek misk ve anber gibi santigramla harcanabilecek giranbaha bir mata' hâline gelecektir.

Onun için yalnız Japon Veliahtinin erkek çocuğu için değil her doğan erkek çocuk için medeniyet dünyası şenlik yapsa yeridir.

Burhan CAHİT

Hüseyin Şükrü Beyin bir konferansı

Mülkiye Mektebi müdürü ve Üniversite iktısat ordinarios'u Hüseyin Şükrü B. dün akşam radyoda Ergani istikrazı hakkında istifadeli bir konferans vermiştir. Şükrü Bey konferansında dolar kıymetinin sarsıldığını, İngiliz lirasının kıymetinden yüzde otuz nisbetinde kaybettiğini, Fransız frangının beşte bir kaybettiğini, Fransız bütçesinin sekiz milyar açık olduğunu, ayrıca sekiz on milyar frank lık hazine bonoları olduğunu ve bütçe açığını kapamak için Fransanın hâlâ para istikraz ettiğini söyliyerek plâsman için Türkiyeden başka hiç bir memleket vaziyetinin itimat verici olmadığını söylemiştir. İktısat ordinarios'u Ergani istikrazının pek sağlam ve verimli olduğunu ilâve etmiştir. Bakır fiyatlarının düşkünlüğü mevzuu bahsederek mütehassısların artık fiyatlardaki tenezzülün en son haddine indiğini söylediklerini bildirmiştir.

Hüseyin Şükrü Bey, küçük, büyük tasarruf erbabının Ergani istikrazına iştirak etmesini, hem memleket hem de kendi istifadeleri namına faydalı olduğunu tebarüz ettirmiştir.

MILLIYET SALI 2 KANUNUSANI 1934

Sıhhî bahisler

Barometro yükselir ve alçalırken..

İnsanın içinde bulunduğu ortanın tesirleri arasında hava tazyikine ve bu tazyikin değişikliklerine iyi bir yer vermek lâzım mıdır? Düşünülürse bunun tabiî ve makul olduğuna hemencecik karar verilebilir. Lâkin her nedense bilgiçler şimdiye kadar bunu düşünmemişlerdir. Her ne kadar akademilerin günlük müzakere listelerinde zavallı tecrübe hayvanlarının bir iki havayi nesimi tazyiki altında ve yahut bunun aksine olarak hava azaltılmış yerlerde neler çektiklerine dair bazı âlimlerin muhtıralarına tesadüf olunuyor; büyük hava tazyikleri değişikliklerinin yaptıkları arızalara, dalgıçların, uçarcıların, hattâ Alp dağlarına tırmananların çektiklerine dair yazılmış tıbbî eserler görülüyorsa da gerek o muhtıralarda, gerek bu eserlerde her gün herkesin alâkadar olduğu küçük hava tazyikleri hakkında bir şeye rastgelmiyoruz.

Bununla beraber onların bu hususta susmaları, düşkün hava tazyikleri esasında insanların kolaylıkla etrafa yayılmasının önüne geçemiyor; sinirli genç kadın, hırçınlaşıyor; çünkü bora kopmak üzeredir. İhtiyar romatizmalı yirmi dört saat önce kar yağacağını söyliyor, çünkü romatizmaları tepreşmiştir. Bu hâdiseler böyle oluyor. Fakat nasıl bir mihanikile? Bunu anlamak kolay değil.

Nausi Tıp fakültesi Spilman rektörü nasıl oluyor da hava tazyikinin ek silmesi sapasağlam kimselerde hastalık kılıklı tezahürler göstermek suretiyle yirmi dört, kırk sekiz saat önce havanın değişeceğini haber veriyor? Bunu bilgi ilerlemesi derneğinde anlattı. Bir çok kimseler öyle zamanlar da ağrılara, sızılara tutuluyorlar, şakaklarında gerginlik duyuyorlar, üşüyorlar, uykuları kaçıyor, başları, kaburga kemiklerinin arası ağrıyor. Böyle kimseler evlerinden dışarıya çıkmadıkları, pencerelerinin perdeleri kapalı olduğu halde kar yağmakta olduğunu anlayorlar ve hiç aldanmıyorlar. Bu zata göre havanın bozulup düzeleceğini önceden haber verenler arasında adam oğlu barometre ile nem ölçüsü Hygrometre'nin arayerinde bulunuyor. Birincisinden sonra, ikincisinden önce havanın bozula cağını bildiriyor.

Görgüsü çok bir Macar hekimi, Doktor Büde başlıca, yürekleri hasta olanları söyliyor. Barometre düştü mü, diyor, yürekleri hasta olanlar tıpkı heyecana, tesire tutulmuş yahut kendilerini zorlamış gibi olurlar. Demek oluyor ki, hastalıkları artıyor. Ayni hava bozuklukları damarlar üzerine bilâkis yürek üzerine yaptıkla rına aykırı olarak dokunuyor, damarları genişletiyor, bundan ötürü de tansiyonları yüksek olanlar iyilik duyarlar. Tansiyonu düşkün olanların vay haline...

Bununla beraber iyi bir gözleyici ve görücü bir hekim olan Doktor Fokameskas da, yukarda söylediklerimizin aksine olarak, görmüş ki, bora eserken, yani barometre düşkün bulunurken Siyatik dil ağrısı olan hastalarının ağrıları, sızıları artıyor; vücutlerde azot toplanıp kaldığı için üremi vakaları çoğalıyor. Doktor Paluss da hastahanede çalışırken görmüş, hava tazyiki düşkün iken beyin kanamaları çok oluyor.

Geçelim teneffüs âletlerine.. Barometre düşmesinin veremliler üzerindeki tesirine dair bir çok görgüler var. Barometrenin düştüğü demlerde bu hastaların akciğerlerine kan hücum ediyor ve sık sık ağızlarından kan geliyor. Doktor Piyeri ile Fori, bir heyetçi ile birleşerek işe girişmişler ve tam bir yıl çalışmışlar hava tazyiki ile, yellerin, nemin, ve harare tin hastalar üzerindeki tesirlerini araştırmışlar; bu uzun araştırmadan sonra ne havadaki nemin, ne de hararetin hastalara dokunmadığını görmüşlerdir. Yalnız hava tazyikinin bir denbire düşmesinin iç uzuvlarından kan gelmesini arttırdığını kaydetmişlerdir.

Anlatılan vakalar o kadar çok, o kadar türlü türlü ki, yalnız saymakla kalacağız. Bu işe dair yazı yazanların bir takımı diyorlar ki, düşkün nabız aklî hastaların zaten düşkün olan ruhî hallerini büsbütün düşürüyor. Ateşi olanların ateşleri yükseliyor, priton iltihabı, yumurtalık kistleri olanların çektikleri istiraplar artıyor.

Pek o kadar hastalık bahsi sayılmıyan bir başka fasla geçersek, şöyle böyle sağlam olan kimselerde barometre tazyiki düşkünlüğünün romatizma, et, oynak yerleri ağrıları ve sebepleri başka yerlerde aranılan ishaller, yürek sıkıntıları, göğüs darlıkları, kurdeşen, ekzema gibi iç uzuvlarının reflekslerinden doğan buhranlar yaptığı görülüyor.

* * *

Bazıları da meseleyi umumî bir tarzda yüzlemişlerdir. Doktor Şeröder'in dediğine bakılırsa pek ehemmiyetsiz hava tazyiki düşkünlükleri ölüm yekûnunu kabartıyor. Sağlam, hasta insanlar yüzünden ziyadesile müteessir oluyorlar. Malihülya buhranları, ansızın ölüm vakaları arttıyor. Kendi elleri ile hayatlarına kıyanların, beyinlerine kan hücum edenlerin sayısı çoğalıyor.

Görülüyor ki, hekimlerin ardını arasını kesmiyerek çalışmalarından çıkan netice ile halk arasında hüküm süren düşünceler hemen hemen birleşiyor. Çünkü o düşüncelerde sayılmıyacak kadar çok olan nesillerin uzun görüşlerinin meyvesidir. Vaka inkâr olunamaz. Şimdi nasıl oluyor? Hava tazyiklerinin alçalıp yükselmesi hangi mekanizme ile tesir ediyor? Bunu izah etmek o kadar kolay değil.

İlk akla gelen düşünce dışardaki tazyik değişikliğinin kan tazyikine, yani tansiyon üzerine tesiri neticesidir. Öyle geliyor ki, bu düşünceden vazgeçmeli.. Çünkü katî tecrübelerle anlaşılmıştır ki, her tazyikin azalması damarlarda tansiyonu değiştirmiyor.

* * *

Barometre düşmesinin hastalık salgınlarının gidişi ve şiddeti üzerine tesiri var mı, yok mu? Bu da ehemmiyetli bir meseledir. İstatistikler ve gözler ve söyleyen grafikler gösteriyor ki, 1889 da Paristeki ve Rusyada ki grip salgınlarında ölüm çoğaldığı esnalarda barometre düşkün bulunuyor; hiç olmazsa anî tazyik değişiklikleri oluyordu.

Tifo humması vakalarında da böyle hâdiseler olduğu kaydedilmiştir.

Bu hastalıkları mikropların yaptığına göre şu noktanın izahı lâzım gelir: Hava tazyiklerinin azalmasile uzviyetin mikroplara karşı koymak kuvvetleri mi azalıyor; yoksa mikroplar mı azıyor? Hekimlerin bazıları birinci düşünceyi kabul ediyorlar; bazıları da ikinciyi...

Şu var ki, ikinci düşüncede bulunanlar düşüncelerini güzel misallerle telleyip pullayorlar; herkese beğendiriyorlar. Diyorlar ki, intanî hastalıkların sirayeti kısmen içinde küçücük su damlaları bulunduğu zaman hava vasıtasile oluyor. Çok kere ancak hurdebinle görülebilecek kadar küçük olan bu damlalar ayni zamanda mikropların beslenmelerine yarayacak gazleri sarî olduklarından havada dağınık olan mikroplar için toplantı yeri oluyor. Hava tazyiki düşkün olursa mikroplar bu şartlar altında istedikleri gibi yaşıyorlar, uyuyorlar ve muzir tesirleri artıyor.

* * *

Ne için çekinmeli? Doğruyu söylemeli. Bir çok vakalar anlattık. Onların tazyiklerini izah ettik. Lâkin tabiatin her şeydeki sırlarında olduğu gibi bu bahiste de "nasıl" ve „ne için" leri bilemiyoruz. Nasıl oluyor da hava tazyikinin değişiklikleri hayatımıza, sıhhatımıza, hastalıklarımıza tesir ediyor.

Bu değişiklikler yalnız değildir. Hava değişti mi, değişen yalnız hava tazyiki değildir. Ondan biraz önce, yahut onunla beraber, yahut ondan biraz sonra başka hava hâdiselerı de değişir. Rüzgâr kesilir, yahut artar.

Havadaki aydınlık değişir. Elektrik kudreti yükselir, alçalır. Rutubet derecesi az çok artar. Hararet yükselir yahut düşer. Gördüğümüz hayatî değişikler üzerine bunların her birinin ayrı ayrı tesiri vardır.

Yalnız bu kadar olsa gene içinden çıkılabilinir; lâkin çevre bağımızı sarmış bilinmiyen şeyler de var. Işığın ve onu terkip eden şeylerin hayatî ehemmiyetini daha yakından öğrendik. Havadaki elektriğinki de böyle, sayısı bilinmiyen radiyasyonlarınki de böyle... Denilebilir ki, biz bunların içinde yüzüyoruz.

Kâinattan bir parça olan insan üzerine tesir eden tabiat kuvvetlerinin bazılarını tanıyabiliyoruz. Lâkin ne için saklamalı, öğrendiklerimiz, tanıdıklarımız, henüz bildiklerimizin — yahut yarım bildiklerimizin — yanında pek az bir şeydir. Ne kadar bilgili olursak olalım, önümüze konulan meselelerin halli için söylediklerimiz, ancak bir "nazariye" unvanına lâyik görülüyor. Nazariye ki, Piyer Termiye'nin güzel sözlerine göre: "Hâdiselerin çevresinde yabancı elbise gibidirler, uygun, parlak, bir kaç gün, yahut bir, iki sene için... Ondan sonra modası geçer, biçimi bozulur, eskir, bir tarafa atılır."

Bununla beraber bir çok vakaları bir araya toplamak ta bir iştir. Bunu azımsamalıyız ve varlık şartlarımızı düzeltmek, sıhhatimizi arttırmak, hastalıklarımızı azaltmak için onlardan istifade etmeliyiz. Hekimliğin vazifesi budur. Bunu yapabilirse ne mutlu!...

Dr. Rusçuklu
HAKKI

HİKÂYE

Dört sene sonra...

Şehime Hanım, kocası Arif Bey öldükten dört sene sonra, merhumun sağken kendisine ihanet etmiş olduğunu öğrendi.

Evvelâ ağlamıştı. Sonra hayatında bir boşluk hissetmişti, daha sonra yavaş yavaş sükûnet bulmuş, evvelce gayri kabili tamir zannettiği bu yizaın, hayatını daha iyi yoluna koymuş olduğunun farkına varmıştı.

Otuz beş yaşında, mütevazi de olsa, kâfi irat sahibi serbest bir kadındı. Allah bilir, bu serbestiyi suiistimal edecek miydi? Bir defa kendini hissî maceralara atamıyacak derecede hot binliği vardı. Bir kadının tahayyül edebileceği kadar da aşkı tanımıştı. Mütehakkimdi. Kocası sağken ona göz açtırmamıştı. En küçük masraflarını daima kontrol etmişti. Çekmecelerinde, cüzdanında, ceplerinde şüphe verecek hiç bir emareye rastalmamıştı. Günün yapılacak işlerini not ettiği cep defterinde de şüpheli bir randevü saatinin yazılmış olduğunu görmemişti. Fakat bir erkek sevdiği kadına verdiği randevüyü hiç unutur mu ki, saatini cep defterine yazmağa lüzum görsün?

Her halde kocasının kendisine ihanet ettiği kadının, eve gidip gelen kendi ahbaplarından biri olduğu muhakkaktı. Bir defa Arif Beyin kadın uğurunda masraf yapacak adamlardan olmadığını iyice biliyordu.

Şehime Hanım eve girip çıkan tanıdığı kadınları birer birer gözlerinin önünden geçirdi. Bir defa kendilerinden şüphe edilemiyecek dostlarından bir kaçını iskarta etti. Bunları da ya ihtiyar, ya çirkin oldukları için hesaba katmıyordu.

Geriye kalanlardan Neriman Hanım, çok para düşkünü bir kadındı. Binaenaleyh onu da listeden çıkardı. Çünkü Arif Bey derisi para eder diye pireyi öldüren insanlardandı. Geriye kim kalıyordu? Şeref Hanım.. Fakat o da iftiziden rahatsızdı, yüzünde al al lekeler vardı. Arif Beyin de her hangi bir hastalık geçmesin diye bütün ömrü titizlikle geçmişti. O halde Şeref Hanım da değil.. Acaba Meliha olmasın? Meliha en iyi arkadaşlarından biri idi. Buna ihtimal veremiyordu. Bir gün:

— Kocan seni aldatsın?. Bu mümkün mü? Sen deli misin? Demişti.

— Ben deli değilim söylediğimi iyi biliyorum.

— İspatı, delili var mı?

Şehime Hanım yalan söylemenin yeri olduğunu düşünerek:

— Evet, dedi.

— Mektuplarını mı buldun?

— Evet.

— Kimin mektupları?

Şehime Hanım omuz silkti. O zaman Meliha dedi ki:

— Eğer buldunsa yak gitsin. Bundan sonra sana ne faydası var?

Şehime Hanım "elimde mektupları var" dediği zaman, Melihanın haline dikkat etmişti. Bir gayri tabiilik görmeyince, hükmünü verdi. Demek Meliha da değil.. O halde bir baskası.. Fakat kim? Sabahat olmasın? Sabahat te güzel bir kadın değildi. Fakat erkekler güzelden, çirkinden anlarlar mı? Yalnız Sabahatin, şimdiki adamlar ne diyorlar, Sex - appeal mı nedir, işte öyle alıcı bir hali vardı.

Bir gün Sabahati evine çağırdı. Kendisine meseleyi birden açamazdı. Fakat zihni bin türlü tuzak kurmakla meşguldü. İmkânı yok, Sabahat bu tuzaklardan birine düşecekti. Odalara, salona her tarafa Arif Beyin resimlerini serpiyor, sonra kendisi dışarıya çıkarak, anahtar deliğinden içeriyi gözetliyordu. Bakalım, Sabahat fotoğraflardan birini eline alıp, kendi kendine hissini izhar edecek mi? Böyle bir şey olmadı.

Şehime bir gün Sabahata dedi ki:

— Bugün kocam öleli dört yıl oluyor. Mezarını ziyarete gideceğim. Sağ olsaydı, şimdi elli yaşında olacaktı.

— Hastalığı çok uzun sürdü müydü?

— Biliyorsun, zatürree sekiz gün de aldı, götürdü.

— Haa, öyle ya..

— Sen de benimle bareber gelir misin?

— Havalar bugünlerde iyi gidiyor. Pekâlâ gelirim, ne olacak?

Sabahat Hanım bu cevabı verirken, çantasını açarak podra kutusunu çıkardı. Şöyle hafif tertip podralandı, dudağının rüjunu düzeledi. İki kadın konuşa konuşa çıktılar. Hayya Efendi kabristanından içeri girdiler. Arif Beyin mezarının başına geldikleri zaman, Sehime Hanım hep göz ucu ile Sabahat hanımı tetkik ediyordu. Acaba hakikati ifşa edecek bir heyecan gösterir mi diye?

Merhumun ruhuna fatiha okudular. Sabahat hiç heyecan göstermiyordu. Bilâkis diyordu ki:

— A kardeş, burası kabristan değil, âdeta bahçe!..

— Evet amma, altında yatanları düşünmemek şartile..

— Bizim aile kabristanımız Eyüp te..

Sabahat Hanımda bu ne alâkasızlık! Bu ne aldırmamazlık! O zaman Sehime Hanım kararını verdi. Demek Sabahat ta değil! Eğer kocası ile münasebeti olsavdı, hiç olmazsa gavri ihtiyari bir sözü veya hareketi hakikati ortaya atabilirdi. Hattâ Sabahat dedi ki:

— Biz yarın İzmire gidiyoruz. Altı ay kadar orada kalacağız.

— Yok canım, sabahtanberi hiç söylememistin.

— Aklıma gelmedi. Zaten is te acele oldu ya.. Daha dün akşam karar verdik. Size uzun uzun mektuplar yazarım. Yarın akşam hareket ediyoruz, ben sabahleyin size bir kere uğrarım.

Sabahat ertesi sabah uğramadı, sadece yol hazırlığından, fazla meşguliye tinden bahisle telefon etti. Aradan haftalar geçti, Şehime Hanım Sabahatten hiç mektup almamıştı.

* * *

Bir akşam kocasının kütüphanesini karıştırırken, kitaplardan birinin içinden bir kâğıt parçası çıktı. Kocasına yazılan kâğıtta şöyle iki satırcık vardı:

"Bu akşam mümkün değil. Yarın saat başte.. Muhabbetler."

Kâğıtta imza yoktu. Yoktu amma Şehime Hanım nihayet eline bir ihanet vesikası geçirmiş bulunuyordu. Fakat bu yazı kimin yazısı?. Şehima Hanım derhal kendisine gelen bütün mektup demetlerini açtı, acaba kâğıttaki yazı, mektuplardaki hangi yazıya benziyor. Bir türlü içinden çıkamadı.

O gün öğleden sonra can sıkıntısından sokağa fırladı, Şeref Hanıma uğradı. Söz arasında Şeref Hanım dedi ki:

— Sabahatten bir kartıpostal var.

Kendisine kart veya mektup gönderilmemesinden zaten şüphelenen Şehime Hanım, hemen karta sarıldı ve şu satırları okudu:

"Bugün uzun mektup yazmak mümkün değil. Fakat bu hafta yazacağım.. Muhabbetler.."

Aman Allahım, "mümkün değil" ve "muhabbetler" kelimeleri kitaptan çıkan kâğıttakilerine ne kadar benziyor?

O zaman Sehime Hanım kabından çıktı. Bu kadının merhumla münasebetine kızmamıştı, hayır, fakat rolünü o kadar mükemmel oynamış olmasına kızıyordu.

Ertesi gün kocasının mezarına gitti. Dua etmedi, fakat için için dedi ki:

— Gördün mü budala, sevdiğin kadını?.. Ölmüş, surada yatıyorsun, onun umurunda bile değil. Seni bir düşünen varsa, o da benim.

O günden itibaren Sehime Hanımın omuzlarından büyük bir yük kalkmış oldu.

SEM

Yarın akşam saat tam 9 da **MELEK** sineması
Büyük filmler serisinin en güzellerinden ve eseri bütün dünyaca tanılmış muazzam bir film takdim edecektir.
ÇIPLAK KADIN
Tamamen fransızca sözlüdür. (11744)

Theonun albumu

Cümhuriyetin onuncu yılı şerefine 1934 yılbaşında çıkan bu meşhur karikatür albumünü okuyucularımıza hassaten tavsiye ederiz. Bu güzel albümde Theonun pek sanatkârane yapılmış karikatürleri nazarı dikkati celbediyor. Ayni zamanda türkçe ve fransızca bir çok eğlenceli hikâyeleri de havi olan bu sanat eserini mutlaka tedarik etmeyi de unutmamalıdır. Çünkü Theo bu yılbaşında okuyucularına üç büyük sinemamızın altı koltuğunu kupon olarak meccanen hediye ediyor. Albümün fiyatı bir liradır. Bundan ucuzu da sağlıktır.

Acıklı bir ölüm

Merhum Dr. Mukbil Beyin kerimesi zahire tüccarlarından Krimî zade Zühtü Beyin refikası ve arkadaşlarımızdan Nihat Beyin amcazadesi Şükûfe Hanım, pek genç yaşında müptelâ olduğu hastalıktan kurtarılamıyarak cuma günü Balıkesirde vefat etmiştir.

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL:
17,30 Gramofon
18 Refik Ahmet Bey tarafından konferans.
18,30 Orkestra.
19,30 Eftalya Hanım Sadi Bey ve arkadaşları.
21 Gramofon.
21,30 Belkis Hanımın iştirakile Bedayii Musiki Hey'eti.

ANKARA:
12,30 - 13.30 Gramofon.
18. - 18,45 Orkestra : Doppler Ouverture İlka, Rubinstain Melodie, Rossini Fantaisie Guillaume tell.
18.45.20 Alaturka saz.
20 Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
16,40 Piyano keman konseri sonatlar, 17,25 MMüsahabe, 17,40 Mektep neşriyatı, 17,55 Hafif musiki, 18,50 Zirai musahabe, 18 Eski Yunanlılara dair neşriyat, 19,20 Musikili musahabe, 19,35 Senfonik musiki plâkları, 20 Musahabe, 21,05 Çardaş isimli Kalman'ın opereti , 23 Dans musikisi, 24,05 Dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
17 Kadın neşriyatı, 18,30 Viyolonsel piyano konseri. 19,10 Ders. 19,40 Piyano refakatile taganni konseri, 20,20 Konferans, 20,50 Stefan Berta salon takımı, 22,30 Lokantadan naklen hafif musiki, 23,35 Sahibinin sesi plâkları, 24,15 Dona Paluta otelinden naklen caz musikisi.

VİYANA 518 m.
18,05 Spor haberleri, 18,25 Yeni bir heyet Anny Gregoric, Max Kundegraber, Julius Katay, 19,05 Yeni sene mektupları, 19,30 Fr. ders, 20 Charles Veinberger'in konseri, Radyo icmali , 21,30 müsahabe, 21,45 Orkestra konorkestrası, Josef , Holzer, 21 Haftanın haber seri, Karl Auderieth takımı,, 23,15: Akşam konser, Plâk.

BÜKREŞ 394 m.
13 Haberdar, Plâk, Müsahabe, Plâk, 18 Karışık orkestra musikisi, 19 Haberler, 19,15 Konserin devamı, 20 Üniversite radyosu, 20,20 Plâk, 20,45 Konferans, 21 Baş muganni Nicolesco tarafından şarkılar, 21,20 Senfonik konser, 22 Konferans, 22,15 Konserin maba-

BRESLAU 325 m.
17 Hafif musikisi, 18,30 müsahabe, 18,50 Stefan George hakkında neşriyat, 19,10 Halk takvimi, 19,30 Muhtelif , 20 Berlinden Ebedî sene isimli neşriyat ,21,10 Haberler, 21,20 Operet ve Valslardan mürekkep parçalar, 23 Akşam haberleri, 23,20 Rasathane haberleri, 23,35 Org konseri, 24 Sanssouci, ismi verilen konser, 1,30 Carusonun en iyi plâklarından , 2,30 Neş'eli konser.

* * *

Bugün saat on sekizde İstanbul radyosunda Refik Ahmet Bey tarafından bir konferans verilecektir. Mevzu şudur: Türkiyede operetin tarihi ve eski operet sanatkârları.

Milliyet
Asrın umdesi "MILLIYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Ramazan: 14

İmsak		İftar	
S.	D.	S.	D.
5	39	16	50

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir
Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel. Beyoğlu : 4887. 5

Milliyet'in edebî romanı: 87

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

— Öğle yemeğini (Sen Mişel) de yiyeceğiz. Buraya iki yüz kilometredir. Biraz süratli gitmek lâzım. Vasatî yetmişten aşağı düşmek doğru değil.

Hava çok soğuk. Fakat yağışlı değil.. Yola açıldık.

Paris istikametine doğru giden otomobiller gittikçe çoğalıyor.

Güzel bir ormanın içinden geçiyoruz. Yapraklar dökülmüş. Ormanın iskeleti o kadar hoş görünüyor ki!

Ormanın içindeki yol geniş ve çok düz. Göz alabildiğine gidiyor. Yalnız sağdan ve soldan amut başka geçitler de var. Onun için emniyetle sürmek kabil değil. Maamafih bir kaç defa yüz, yüz on yaptık. Şehir haricinde direksiyon kullanmak insanı yormuyor. Rahat rahat konuşuyoruz.

Orman bitince hemen bir köye girdik. Solumuzda ağaçlar arasına gömülmüş eski bir şato var. Parise yaklaştıkça bu şatolar çoğalacak diyorlar. Resimlerini gördüğümüz etrafları hendekli, duvarlı taştan kale gibi şato... Rengi bile insana kasvet veriyor.

Köyün eteklerinden nehir geçiyor.

Köyde durmadan geçtik.

Saat tam on ikide (Sen Mişel) in bahçeli lokantasının önünde idik.

Akşama Paristeyiz.

Bir kaç otomobil daha var. Bizden daha evvel gelmişler.. Fakat bizden evvel Parise varacaklarını pek zannetmem.

Hava soğuk olmakla beraber herkes dışarıda yapraksız ağaçlar altında yemek yiyor. Suat Bey:

— Pek doğru, dedi. İçeride sıcak ta yemek yedikten sonra otomobille yola çıkmak tehlikeli..

Biz de dışarıda bir masa aldık. İsviçrede bulamadığımız iyi şarapları burada istediğimiz gibi buluyoruz. Nefîs şeyler.

Mösyö Beno müthiş içici.. Bir şişe şarabı yalnız başına içtikten sonka bir şişe de yanına aldı. Yolda hem direksiyon kullanacak, hem içecek.

Suat Bey:

— O halde otomobili ben kullanayım, dedi.

Ben, itiraz ettim:

— Olmaz. Şonra karı koca yarışa kalkarız.

Parise bir an evvel varmak için sabırsızlanıyorum. Yemeği yer yemez hareket ettik. Öteki yolcular da hazırlanmışlardı. Dört araba hemen hemen beraber kalktık. Köyden çıkıncıya kadar hepsine yol verdim. Ana caddeyi bulunca yol verdiklerimi birer birer atlıyarak öne geçtim. Artık Paris varoşlarında buluşuruz.

Yalnız bir hata ettik. Köyde yemek yerken radyatörün suyunu tazelemedik. Maamafih hava soğuk. O kadar lüzum da yok.

Yol gittikçe genişledi. Güzelleşti. Kalabalıklaştı.

Artık sık sık villâlara, şatolara, küçük şirin köylere tesadüf ediyoruz. Starsburg - Paris tren yolunu takip ediyoruz. İki yol müvazi gidiyor.

Parise bir saat uzakta bir köyde beş dakika mola verdikten sonra hareket ettik.

Hafif yağmur başladı.

Madam Beno:

— Parisin yağmurları hiç eksik olmaz. Yaza kadar devam eder. Diyordu.

Büyük bir şehre yaklaşıldığı nasıl belli oluyor.

Yol otomobil, araba, kamyonla dolu... Sağ, sol istikametlere bir çok yollar ayrılıyor. Yavaş gidiyoruz. İşaretler Paris yolunu gösteriyor.

Nihayet küçük bir kubbeyi aşarken uzaktan sisler, dumanlar altında namütenahi bir şehrin silueti göründü.

(Eyfel) in bacakları ve uzun boyu bu siluetin ortasında sivrilmiş duruyor. Gayriihtiyarî:

— Paris!

Diye haykırdım.

Elimde olmıyarak gaza basmışım. Otomobil dik aşağı kanatlanır gibi inmeğe başladı.

Madam Beno yeni söylenmeğe başlıyan:

— Paris je t'aime..

Şarkısını mırıldanıyordu.

* * *

Şehre girince yerlerimizi değiştik. Suat Bey Parisi oldukça tanıyor.

Mösyö Benot Etoile'de bizden ayrıldılar. Biz Şanzelizeye doğru inerken sağa saptık. Ve tekrar sola dönerken karşıdan ineceğimiz otelin levhasını okudum.

— Oh, geldik!

Hôtel Byron. Küçük, fakat çok temiz ve konforlu bir yer. Ekseriyetle İngilizler geliyorlarmış. İlk hamlede buranın meşhur İngiliz şaiiri (Lord Byron) un ismini taşıdığını zannetmiştim. İngilizler de buna aldanıp bu otele rağbet ediyorlar galiba, dedim. Halbuki Suat Bey izah etti. Fransızlar Biron diye okuyorlar. Aslı da böyledir. Çünkü bu Byron İngiliz şairi değil Fransa ihtilâlinde ismi geçen Ceneral Byron'nun ailesine aitmiş.

Küçük temiz bir solnu, çok rahat banyolu odaları var.

Suat Bey otomobille meşgul olurken ben soyunmuş, banyoya girmiştim bile!

* * *

Akşam yemeğini, Beno'larla sözleştiğimiz Moka lokantasında yedik. Burada İtalyanlar servis yapıyorlar. Fakat çok koket, şık bir yer.. Hele bir şarap veriyor. Enfes. Şampanya gibi.

Mösyö Beno memnun:

— Ben Parise her gelişimde yemeği burada yerim!

Diyor.

Ertesi akşam yılbaşı.. Belki de sabahlıyacağız. Onun için bu gece erken yatacağız. Yarın akşama kadar Parisi gezmek lâzım. Saat onda yataklarımıza çekildik.

* * *

Bugün ilk işim (Narin) e uzun bir mektup yazmak oldu.

Suat Bey:

— Deli kızı gene köpürteceksin. Parisi görmek için çıldırıyordu.

Diyor. Narincik yanımızda olsaydı, ne kadar eğlenecektik. Gelecek yılbaşında İsviçrede kalırsak işallah Narin'le seyahat ederiz.

Saat dokuzda dolaşmağa başladık.

Yılbaşı olduğu için mağazaların kapısından bile girilmiyor. Caddelerden insan selinden geçilmiyor. Otomobil kullanmak bir felâket.. Suat Bey taksi ile gezmemizi söyledi. Çok rahat ettik.

Burası bir âlem.

— Opera meydanından bir geçebilsek te görsen... diyordu.

Paris bütün Avrupanın merkezi sayılırsa Parisin de merkezi Opera meydanıdır. Kabil olsa da Café de la paix'de bir yer bulabilsek.

Şoför bizi Grand Otelin genişçe kapısının önünde bıraktı. Yaya olarak bu insan selinin içine bir damla

(Bitmedi)

Şirin bir nahiye merkezi

Elektriği, beyaz evleri, temiz caddeleri Muratlı ile eski köy arasındaki fark..

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Tekirdağ şehrinin iktısaden bağlı kaldığı iki iskelesi vardır. Biri deniz iskelesi, şehrinde içinde, diğeri bize 23 kilometre mesafede bulunan Muratlı tren iskelesidir. Kışın ekseriya yolcu olanlar İstanbula denizden gitmektense bu kara yolu, tren hattını tercih ederler.

Bilhassa havaların bu günlerdeki tahavvülü dolayısile denizden seyahat yapmak cesaretini insan kendinde bulamıyor.

Geçen gün bir arkadaşı İstanbula yollamak maksadile Muratlı nahiyesine gitmiştim. Daha nahiyeye iki kilometre varken bu şirin köyçükte bir başkalık nazarı dikkatimi celbetmekte idi.

Evvelce de bu nahiyeyi pek iyi biliyordum. O zaman damlarının üstüot ve binalarının sıvaları çamurlu olduğundan insana bakımsız bir yer hissini veriyordu.

Bu başkalığı görünce arkadaşa sordum:

Bu ne hal? Bu, nahiyeden başka şirin, modern bir şehri andırıyor, dedim..

Filhakika bir sene içindeki terakki ve imar faaliyeti ve her sahadaki tekâmül ve inkişaf birden göze çarpıyordu. Doğrusu ben kendi hesabıma çok sevindim. Neden, diyeceksiniz, anlatayım:

Muratlı nahiyesi hat güzergâhı olduğu için İstanbuldan Avrupaya gidecek zevat trenin bu istasyondaki tevakkufu anında kompartımandan bir lâhza başını çıkarıp bu nahiyeye bakarsa, evvelâ bu küçük köyün beyaz badanalı evlerini, temiz caddelerini, elektrik tesisatını, velhasıl her sahadaki faaliyetin bir bilânçosunu kafasında çarçabuk çizmiş olur. Bu itibarla otomobilimiz nahiyeye girinceye kadar her sahadaki tekâmül ve inkişafı adım, adım takibe ve Milliyet okuyucularına arza mecbur kaldım.

Nahiyeye girer girmez istasyon yakininde resmini gönderdiğim büyücek temiz bir hükûmet konağı var. Birinci katı jandarmaya, köy heyeti ihtiyariyesine tahsis edilmiş... İkinci kat bu çalışkan nahiyenin kıymetli müdürü Kemal Beye ve telefon santralına ayrılmış.. Cı den temiz bir çalışmanın neticesi olan şu hükûmet konağını görmek ve Cümhuriyet idaresi hakkında bir fikir edinmek kâfidir. Ben bu nahiyede yapılan işlerin hülâsasını yazacağım. Bu nahiyede bir elektrik tesisatı var. Elektrik tesisatı olan fabrikaya kadar bu kıymetli müdürle beraberce gittik.. Evvelce ben oralarını tanırdım. Fabrika denilen mahal askerî sevkiytt için bir kaç kovuştan ibaret ve yazın ekseriya buralardan geçmek mümkün olamaz, pislik içinde köçebelerin ilticagâhı idi. Halbuki şimdi orası bir fabrika, gündüzleri halkın ihtiyacı olan buğday tahnediliyor. Diğer taraftan nahiye merkezindeki bütün evler beyaz badanalı, herkes evinin iki metre önlerini temizlemeğe mecbur edilmiş, ufak bir pisliğe tesadüf edilemiyor. Halkın bu müdürle elele vermesi neticesi olarak nahiyenin bu hale geldiğini zannediyordum.

Arkadaş kulağıma fısıldadı:

— Hayır öyle değil! Bu müdür hiç çalışmaktan yılmaz, yorulmaz. Geçen lerde Çorluda kaymakam vekili bulunuyordu. Bir ay içinde kazadaki faaliyetini anlatamam, dedi.

Tekirdağı su ihtiyacını Muratlıdan temin eder. İnanlı suyu İstanbul sularına muadildir. Bu kıymetli mürün sayesinde vilâyet temiz su içmektedir. Şahit oldum. Tekirdağına gelen sular, evvelâ filitreden geçer, sonra temhir edilir, sevkine ondan sonra müsaade olunur. Bu nahiyenin bütün köylerinde Köy kanunu tatbik ediliyor. Binaenaleyh nahiyeden ayrılıncaya kadar her Türkiye Cümhuriyeti dahilindeki nahiye merkezlerinin bu mertebeye ulaşmalarını candan temenni ederken bu kıymetli müdürü alkışladım.

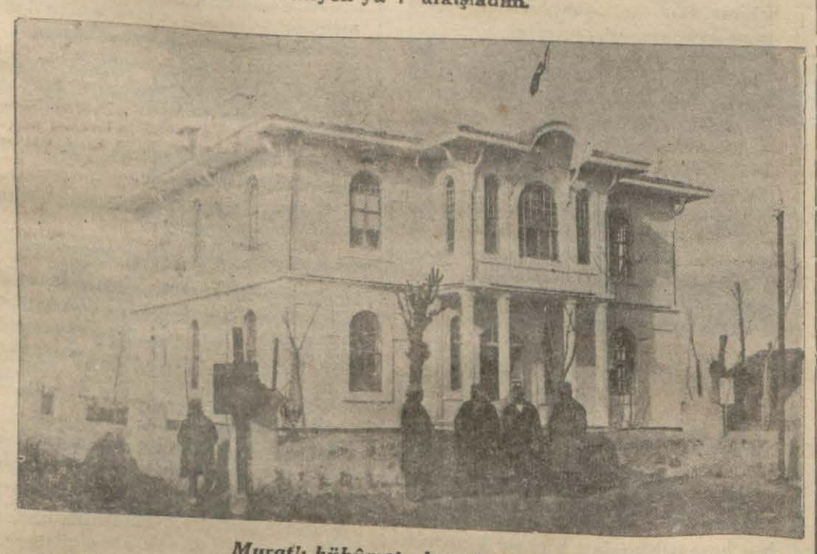

Muratlı hükûmet konağı..

Dalaklılar azalıyor

AYDN, (Milliyet) — Aydın sıtma mücadelesi merkez mıntakasının kış dalak muayeneleri bitirilmiş ve müzmin dalaklılara dörder haftalık kinin dağıtılmıştır.

Bu muayenelerden alınan neticelerden, dalaklıların sayısının gittikçe azaldığı anlaşılmakta ve mücadelenin mâlsmir faydaları tebarüz etmektedir.

Mücadele merkez doktorluğu, merkez mekteplerinde de muayeneye başlamıştır.

Malatya yolunda bir lokomotif devrildi

MALATYA, 30. — Perşembe günü Adanadan Malatyaya gelmekte olan 1010 numaralı bir yolcu treni, Kapu deresi ile Doğan şehir arasında kazaya uğramıştır. Yolun 480-170 inci kilometresinde lokomotifle teshin vagonu yoldan çıkarak devrilmişlerdir. Makinist Maraşlı Ali Ejder başından yaralanmıştır.

Müteakiben vak'a mahalline bir imdat treni gönderilmiştir. Yolcular ancak 15 saat bekledikten sonra, imdat katarına alınmışlar ve Malatyaya getirilmişlerdir. Kaza bir heyelandan ileri gelmiştir.

Beş milyon portakal zayi oldu

SULTANHİSAR, (Milliyet) — Son soğuklardan bütün portakal mahsulleri mahvolmuştur. Ağaçlara bir zarar yoktur. Ağaçlarda mahvolan portakalın sayısı beş milyondan fazladır.

Kubilâyın hatırası

AYDIN, (Milliyet) — 23 Kânunuevvel cumartesi günü Aydın Halkevinde bir toplantı yapılarak Menemen irtica hareketi tel'in edilecek ve inkılâp şehidi Kublay'in hatırası taziz olunacaktır

Kadın hâkimimiz geldi

GİRESON, (Milliyet) — Asliye ceza aza mülâzımlığına tayin edilen İstanbul Darülfünun Hukuk fakültesinden mezun Hikmet Hanım evvelki gün şehrimize gelerek vazifesine başlamışlardır. Hikmet Hanım ceza hâkimliğine de bakacaktır.

Giresonda umumî meclis intihabatı

GİRESON, (Milliyet) — Müddetleri hitam bulan umumî meclis azalarının yeni intihapları yapılmıştır. Merkezde ve kazalarda umumî meclis azalıklarına seçilen zevat şunlardır:

Merkezde:

Hacı Ahmet zade Hüseyin Talât Bey, Sütlaş zade Mustafa Bey, Yolasığmaz zade Mehmet Bey, Kara İbrahim zade Naci Bey, Tekbaş zade Aziz Bey, Tirali zade Behçet Bey.

Tirebolu kazasında:

Avukat Yusuf Ziya. Avukat Halil, Hacı Şaban zade Halil Rifat, Hacı zade Tahir Beyler.

Görele kazasında:

Colak zade Atıf, Ticaret odası reisi Mehmet Reşit zade Sadık Beyler.

Şaykryahisar kazasında:

Selim zade Hüsnü, Küçük zade Tevfik beyler.

Alocara kazasında:

Hacı Ahmet zade Tevfik, Doğan Beyler.

Vali Bey pek yakında umumî meclisi içtimaa davet edecektir. Meclisin yeni azalarından memlekete iyi işler ve faydalı eserler beklenmektedir.

Nazilli - Kuyucak yolu

AYDIN, (Milliyet) — Nazilli - Kucaktan Denizliye gidecek yolun bir kısmının geçen sene toprak düzeltme ve doldurma ameliyesi yapılmıştı. Bu kısmın menfezleri henüz yapılmadığından gidiş geliş kabil olmıyor. Bu menfezleri bir an evvel yapılmasını dileriz.

Tekirdağlılarda tasarruf

Cemiyet yazı, söz, sergi ve temsil yollarında faaliyetine devam ediyor

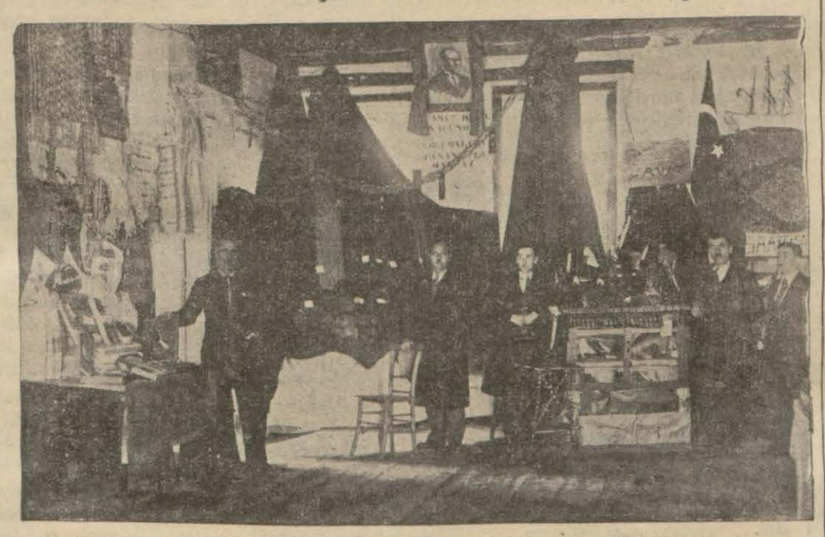

Sergiden bir köşe

TEKİRDAĞ, (Milliyet, — Millî İktısat ve Tasarruf Cemiyeti Tekirdağ şubesi bu seneki faaliyetini dört kısma ayırmıştı. Yazı, söz; sergi ve temsil faaliyeti. Havaların birdenbire soğuması ve yağmurların mütemadiyen yağması tasarruf haftasına umumî bir neşesizlik vermiş ve fakat buna rağmen cemiyet çizdiği programın tatbikine azamî gayret göstermiştir. Yazı faaliyeti için tefrik kılınan arkadaşlar haftanın başlangıcından itibaren Cemiyetin maksat ve gayeleri etrafında vilâyet gazetesine yazılar yazmıştır. Haftanın üç dört akşamında halkevinde ve diğer akşamlar halkın toplu bulunduğu mahallerde konferanslar verilmiştir. Haftanın devamı müddetince halkevimizin üst kat salonunda bir yerli mallar sergisi açılmıştır. Bu sergi Türkiye Cümhuriyeti topraklarında çıkan ve yapılan bütün emtea için küçük, zarif pavyonlara ayrılmıştı. Bu pavyonlar içinde en ziyade nazardikkati celbeden İnhisarlar için tefrik kılınan köşe idi.

Tekirdağ valisi Azmi Bey.

Bir hafta sergi halkımıza açık bulunduğundan hemen şehrin bütün ahalisi sergiyi ziyaret etmiştir. Bu haftanın yağmurlu olup canlı bir surette geçmesini temin eden mekteplerimiz ve Valimiz Azmi B. olmuştur. Cümhuriyetin maksat ve gayelerine ulaşması valimizin yardım ve müzaheretlerile mümkün olmuştur.

Mektepler haftanın üç akşamı yerli mallar mevzulu bir piyes temsil ettiler. Ve bir akşam halkevinde yemiş gecesi yapıldı. Meyvaların faydaları hakkında da bir konferans verildi.

Trabzonda lisan kursları

TRABZON, (Milliyet) — Halkevimizin halk dershaneleri ve kurslar komitesi tarafından lisan kursları açılmıştır.

Üç kursa 150 genç kayıtlıdır. Derslter haftada iki defa muntazaman verilmektedir.

Dişi hayvan kesilmeyecek

AYDIN, (Milliyet) — Belediyemiz dişi hayvan kesilmesini menetmiştir. Kasaplar bundan sonra erkek ve semiz hayvan keseceklerdir. Belediye bunu şidetle takip ve kontrol etmektedir.

Son hafta içinde koyun etine 40, sığır etine de 30 kuruş narh konulmuştur. Evvelce koyun eti 30, sığır eti 20 kuruşa satılıyordu.

Aydında sıhhat işleri

AYDIN, (Milliyet) — Sıhhat müfettişlerinden Dr. Sadrettin Bey, vilâyetimiz sıhhat işlerini teftiş ederek İzmire gitmiştir. Sadrettin Bey, bilhassa hastahanemizi ve Belediye sıhhiye teşkilâtını çok takdir etmiştir.

Elâzizde kaçakçılık azaldı

ELÂZİZ, (Milliyet) — Vilâyetimizde kaçakçılık hâdiselerine son zamanlarda hemen hemen hiç tesadüf edilmemektedir. Kaçakçılık zabıta kuvvetlerinin en şiddetli mücadelesi neticesinde yüzde doksan beş nisbetinde azalmıştır.

Evvelce kaçakçılık çok kârlı olan gayri meşru bir ticaret yolu idi. Fakat 1918 numaralı kaçakçılığın meni hakkındaki kanun üzerine kaçakçılıkla iştigal ve bu vasıta ile şimdiye kadar temini maişet edenler bu muzir itiyatlarını terketmişler ve kazançlarını başka sahalarda alın teri döke rek aramaya koyulmuşlardır.

Sarı-Lâcivertliler balosu

TRABZON, (Milliyet) — Sarı - Lâcivertliler diye son zamanlarda ile ri bir çalışma eseri gösteren Birlik spor kulübü pek mükemmel bir balo vermiştir.

Baloya (80) çift iştirak etmiştir. Vali Bey de dahil olduğu halde saba ha kadar devam eden baloda yeni ve sureti hususiyede yaptırılan elbiseler le Zeybek oyunları yapılmış balo neşe içinde geçmiştir.

Yerli mallarından tertip olunan piyango eşyaları arasında çıkan (çetinlik bizi tanır, biz çetini tanımayız; gülünüz eğleniniz, mes'ut ve bahtiyar olunuz; hayat spordur; biz altı o kun en gürbüz müdafileriyiz) gibi matbu şiarlar ve Sarı - Lâcivertliler tebrik ve takdir ediliyordu.

Giresondan Fındık ihracatı

Daha geriye 200,000 kantar stok var

GİRESON, (Miliyet) — Bu sene havaların mütemadiyen yağmurlu gitmesi fındık müstahsillerini ve ihracatçılarını hayli müşkülâta uğratmıştır.

Mahsuün toplama zamanında devam eden şiddetli yağmurların ardı arası kesilmediğinden mahsul kısmen uzun müddet dada kalmış, toplanamamış ve arızalı arazide toplanan fındıklar da çamurlara karışmış, velevki az da olsa bir kısmını da seller alıp götürmüş ve bu yüzden müstahsillerimiz mühim zararlar görmüşlerdir.

Mevsim başından bu tarihlere kadar güneşin hararetinden lâyikile istifade ediemediğinden, fındıklar matlup derecede kurutulmamış ve müstahsil köylü piyasaya daima yaş fındık arzetmek izdirarında kalmıştır.

Ağustos nihayetine doğru 21 kuruştan açılan ilk fındık piyasası bir müddet bir iki kuruş aşağı yukarı temevvüç gösterdikten sonra Eylül ayında 32 kuruşa kadar yükselmiş, bu yükselişte ihracatçıların haricî taahhütlerini ifa edememelerinden doayı kuru fındığa karşı talebnin ziyade oluşundan ileri gelmiştir.

Birinci Teşrinde de 28 kuruş ie 30 kuruş arasında temevvüç eden kuru fındık fiatleri ikinci Teşrinde 23 - 24 kuruşa kadar sukut etmiştir. Piyasa bu vaziyetini ufak tefek temevvüçler le bu tarihe kadar muhafaza etmiştir.

Fındıkların vaktinde kurutulmaması yüzünden mahsulün umumî rekolte sine nazaran ihracatımız, geçen sene lere nisbetle hararetli olmamıştır.

İhracatçılar fındıkları kurutmak i çin hatıra gelebilen her türlü çarelere baş vurmakta iseler de havaların hâlâ devam mütemadiyen yağışlı gitmesi hasebile fındıkları kurutmak mümkün olmamış ve bu müskülât bu gün de hemen hemen evvelkinin ayni olmuştur.

Bu vaziyet ticaret odasının mesaisini de müskülleştirmiş ve Oda eksperleri ihraç edilecek fındıkları sıkı bir kontrol altında bulundurmağa mecbur bulunmuş ve Oda heyeti de mürakabe vazifesini tevsi istirarında kalmıştır.

Mürakabe işinin esaslı tutulması yüzünden limanımızdan giden fındıkların daima temiz ve kuru olarak ihracı temin edilmiş ve şimdiye kadar da Gireson hakkında hiç bir şikâyet edilmemiştir.

Mevsim başlangıcından birinci Kânunun yirmisine kadar Gireson limanından yabancı memleketlere 21.412 çuval içinde (1.326.880) kilo ve (280.408) lira kıymetinde kabuklu sivri fındık ve (55.637) çuval içinde (4.462.060) kilo ve (1.986.937) lira kıymetinde iç fındık ihraç edilmiştir. Mahsulün bu seneki rekoltesine nazaran yukarıki erkama göre tamam yarısı ihraç edilmiştir ki, geriye iki yüz bin kantar stok mahsulümüz kalmış demektir.

Osman Nuri

Elâzizde sınaî faaliyet

Nihayet elektrik fabrikası da kuruldu ve şehir karanlıktan kurtuldu

ELÂZİZ, (Milliyet) — Ticaret ve Sanayi odasının kuruluşu ve tarihçesi, memleketin iktısadî ve içtimaî, umumî vaziyeti:

Şehrimiz Ticaret ve Sanayi odasının 1910 senesinde teessüs ve teşekkül ettiği eski kayitlerden anlaşılmaktadır.

Fakat asıl oda teşkilâtı 926 da resmî bir taazzuv haline girmiştir. Oda 926 senesinde bütün mıntakaya şamil olmak üzere ilk kongrelerini toplamış ve millî düşünüşlerin neticelendirdiği kararlar arasında memleket iktısadî inkişafını temin edecek nakil vasıtalarının kolaylaştırılması, Umumî Harbin tesirile sönmüş olan pamuk ve ipek istihsalâtının tezyidi, ihracatın tasnife tabi tutularak pazarlara sevki, memleketimize ithal olunan eşyanın azaltılmasile millî muvazenenin korunması gibi şumulü ihtiyaçlar etrafında ve bugün bu isteklerin mühim bir kısmı temin edilmiştir.

Mıntakamızda halkın iktısadî bilgilerinin arttırılması yolundaki ihtiyacatını düşünen Oda meclisi 927 senesi çalışma projelerini çizerken bir kütüphane tesis edilerek iktısadî eserlerin bulundurulması, dünya piyasa hareketlerile alış verişçilerin alâkasının arttırılması, bir şehir bankası tesisi, mevcut ve muattal bulunan mensucat fabrikasının bir şirkete devri etrafındaki düşünceler Elâzizde iktısadî hareketleri teşkil eden çalışmalardır.

927 senesi Nisanında Elâziz İktısat Bankası Türk Anonim şirketinin millî bir müessese olarak vücut bulması temin edilmiştir.

928 senesi iktısadî düşünüş ve temenniler arasında Elâzizin şimendifer ithiyacı memleket istihsalâtının temini revacı için yol ve vasıtanın ehemmiyeti ticaret adımlarında birinci derecede olacağı düşünülmüş ve yapılan tetkikler hükûmete bildirilmiştir.

Cenup hudutlarımızda altın kaçakçılığı Ticaret odasının milli serveti muhafaza noktasından 929 senesinde ehemmiyetle nazarı dikkati celbetmiş ve bunun önüne geçilmiştir.

Memlekette muattal kalan mensucat fabrikasının işletilmesi için 930 tarihinde vücut bulan Elâziz ipek ve iplik mensucat Türk Anonim şirketi memleket teşebbüsünün ikinci ve mühim bir adımıdır.

931 senesi oda çalışmaları arasında Odanın şahsiyeti maneviyesi namına ileride bir bina yaptırılması için arsa ve emlâk alınmasına çalışılmış ve Cümhuriyet Merkez Bankasına Odanın şahsiyeti maneviyesinin iştirakiyle kararlaştırılmıştır.

Bugünün medenî bir ihtiyacı olan elektrik tesisatı yapılmak üzere üçüncü bir Anonim şirket halinde şehrimizin nurlanması yolunda 932 de çalışılmış, bu lüzumlü ihtiyacın kurulmasına da muvaffak olunarak şehir zulmet içinde yaşamaktan kurtarılmıştır.

933 senesinde ihracat ve ithalât malları ve muvazene hareketleri üzerinde çalışılmış ve memleketin ihtiyacı olan el işçiliği, debağat ve saire gibi sanat hareketlerinin korunması etrafındaki teşebbüsler himaye edilmiştir. Bir Ticaret ve Sanayi kulübü açılmış ve bir radyo ile dünya haberlerinin alınması temin edilmekle beraber umumî bir nümune sergisi ve mesleki eserleri ihtiva eden bir kütüphane tesisine teşebbüs edilmiştir.

* * *

Vilâyetimizde umum sermaye ve iştirakile kurulan ve devletin murakabesile yürüyen İktısat Bankası, iplik ve mensucat, elektrik ve su Türk Anonim şirketlerinden başka hususî teşekküller halinde 930 da bir müskirat fabrikası ve memlekete bir çok faydalar temin eden müteşebbislerden Sadık zade Ali Riza, Kış oğlu Hasan firması yevmiye 60 çuval imal kudretinde bir un fabrikası kurdu. Muhitin himayeye muhtaç olan debağat sanayii 931 senesinde iki fabrika haline konuldu ve imalâtı arttırılmaya başlandı.

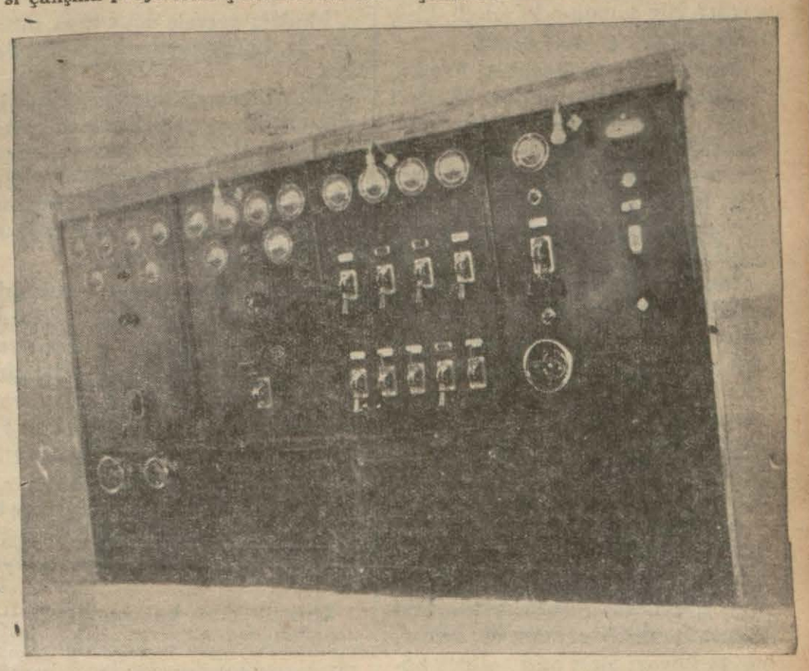

Elâziz elektrik santralinde taksimat tablosu..

Elâziz civarında mühim maden hareketleri vardır. Bugün bir şirket halinde tesisatını kuran Ergani bakır madeni istihsalâtı sermaye hareketlerinde, memleektin servetinde ehemmiyetli bir rol oyniyabilecek dünyaca maruf servet membalarından biridir.

Elâziz merkezi kaza ve nahiyelerinde maden kömürü, köhercile, azotiyeti potisiyüm, gümüş, kurşun, altın, mürdesenk, boya cevheri, gaz, zift, madenî boyalar, tuz ve alçı gibi madenler mevcuttur.

Elâzizrdeki fabrikalar:

Elâzizde hali faaliyette olmak üzere Hacı Kerim Efendi un, Kış oğlu Hasan Bey un, Hacı Hıdır Z. ve Ş. debağat, Elbirliği şirketi kereste, Kış oğlu Hasan Bey müskirat, Hafız Ömer zade M. Tahir debağat fabrikaları mevcut ve yeniden yapılmakta olan Belediye un fabrikasile hali faaliyette olmıyan ipek, iplik İçmeli zade mensucat ve muhtacı ıslah olan bir flatör fabrikası vardır.

Anta'ya haberleri

ANTALYA, (Milliyet) — Halk Fırkası idare heyeti umum azasından Amasya meb'usu Esat Bey Antalya fırka teşkilâtını tetkik ve teftiş etmek üzere şehrimize geldi. Kendilerini memleket münevverleri ve fırka mensubini ziyaret ederek temaslar yapmaktadırlar. Esat Bey daha bir müddet Antalyada kalacaktır.

Reisicümhur Hazretleri tarafından fırkamıza ve halkevine kendi imzalarile büyük ve çok güzel bir pozda hediye edilen iki kıymettar fotoğraf geldi. Fotoğraflara lâyık çerçeveler yapıldıktan sonra hususî bir merasimle mevkilerine vazedilecektir.

Zafer nahiye kongresi

AYDIN, (Milliyet) — Merkez zafer nahiyesi kongresi fırka salonunda toplandı. Dilekler ve ihtiyaçlar konuşuldu. İdare heyetine eczacı Ziya Karaköylü Ali ve kalfa köylü İsmail Efendiler, mümessilliklere de Osman Ragıp ve Arap köylü Feyzullah ağalar seçildiler.

Sıvasta 150 talebeye bayramlık elbise

SIVAS, (Milliyet) — Geçen mektubumda Himayeietfalin bayramda fakir yavrulara yarıdmda bulunduğunu yazmıştım.

Bu kere Himacietfal yaklaşmak üzere olan bayramda 150 kimsesiz yavrulara baştan, ayağa kadar giydirmeğe karar vermiştir.

Yapılacak elbiseler yerli malından tercih edilecektir. Şimdiden ayakkabı münakasaya konulmuştur. Her zaman fakir ve kimsesizleri düşünen, onlara her fırsatta yardımda bulunan Himayeietfalimiz cidden şayanıtakdirdir.

MILLIYET SALI 2 KANUNUSANI 1934

Hergün bir yazı

Buhranın ortaya çıkardığı çeşitli sanatlar!

Tevekkeli eski adamlar züğürtlüğün bir adı da zarifliktir.. dememişler!

Dünya buhranı, düzeninde giden bir çok işleri durdurdu. Nice dükânk, tezgâh sahibi insanları, elleri boğürlerinde bıraktı. Fakat buna mukabil, geçim müşkülâtı içinde ne yapacağını şaşıran bir çok kimselerin önüne de yeni yeni kazanç sahaları açtı.

Buhranın sivrilttiği zanaatlardan bir kaçını şöylece sıralıyabiliriz:

1 — Kumaş boyacılığı, 2 — galetacılık, gevrekçilik, 3 — kundura eskiciliği, 4 — köftecilik ve piyazcılık, 5 — modası geçmiş ucuz eşya satıcılığı, 6 — örücülük, 7 — koltuk meyhaneciliği, 8 — şapka ve elbise tamirciliği... 9 — Kıymetsiz madenden yapılmış ziynet eşyası satıcılığı...

Şimdilik hatırıma gelebilenler bunlar!

Kumaş boyacılığından başlıyalım: Bundan yirmi sene evvel, İstanbulda belli başlı kaç boya fabrikası vardı? Hiç sanmam ki adedi, biri, nihayet ikiyi geçmiş olsun.

Bugün ise, Sirkeciden, Fatihe, Galatadan, Şişliye kadar, hemen tramvay durak yerinde bir boya imalâthanesi peyda oldu. Boyacılığın inkişafı sayesinde, hanımlarımız, bir elbiseyi, modasını ve rengini değiştirerek üç dört mevsim giyebiliyorlar.

Sık sık elbise yaptırmak imkânı ortadan kalkınca gelsin boya!.. Maviden yeşile, yeşilden, beje, bejden griye, çevir, çevir kullan.. Büyük harpten evvel hanımlarımızın, boyası atmış elbziseleri ya fakir düşen konu komşunun, yahut ta evdeki hizmetçi kızın sırtında görülürdü.

Şimdi, öyle şey yok.. Eski elbiseler, dertop olup boyacıya gidiyor. Bir kaç gün sonra, hanımefendi, yepyeni bir ropla misafirlerinin karşısına çıktığı zaman, hiç kimse, bunun boyası atan eski elbise bozuntusu olduğunu farketmiyor.

Gelelim galetaya, gevreğe..

Öğle yemeğini gıda programından hazfedenler, var kuvveti galetaya, gevreğe verdiler. Bir tanesini ağızda geveleyip öğütmek için on dakika zaman istiyen bu taş gibi katı lokmacıkların, sarfiyatı ne kadar da arttı.

Satıcı, daha köşebaşından boy gösterir göstermez, genç, ihtiyar, kadın, erkek işportasının etrafına sıralanıyorlar. Galetalar, kapış kapışa gidiyor. Bunlardan yüz paralık aldınız mı, töbe açlığa.. İnsanın, bir tencere plâv yemiş gibi nefes alacak yeri kalmıyor.

Kundura eskiciliğini hele hiç sormayın.. Bu işi, şimdi sade seyyar eskiciler değil, şatafatlı kunduracılar da yapıyor. Bir çoklarının vitrinlerinde görürsünüz: "Yarım pençe, dikişsiz yama... Şu kadar kuruş,,.. "Tam pençe, altı lâstik şu kadar...,, Ayakkabının altı sanki bir parça sıyrılmakla kıyamet mi kopar? Yarım lira ile bitecek bir iş için, yeniden on lira mı vermeli? Öyleyse, yaşasın pençeli ayakkabı!..

Köftecilik ve piyazcılık. Lokantacılığın zararına inkişaf eden zanaatlardan biri de bu oldu.

Kasaptan veresiye üç okka, dana eti alan, bir küçük köfteci dükkânı açıyor, yalnız, Sirkeci ile Eminönü arasında belki yirmiye yakın köfteci var. Buralarda en pahalı köftenin tanesi yüz paraya .. Tuzuna mı, biberine mi, sovanına mı, yoksa, yanında garnitür makamında getirdiği domatesine mi? Ya o piyazcı dükkânlarının kalabalığı nedir? Bütün masalar, tıklım tıklım dolu!. Lokantalarda ise, günün bu en işlek saatlerinde garsonlar, sinek avlar.

On kuruşa karın doyurulan, yirmi beş kuruşa tatlısı ile tuzlusu ile dört kap yemek yenilen ahçı dükkânları, drurken lokantada bir kap yemeğe yirmi beş kuruş verecek kaç baba yiğit kaldı?

Modası geçmiş ucuz eşya satıcılığı da, hatırı sayılır kârlı işlerden biri..

Meselâ, en görünmez yerinde küçük bir güve yeniği bulunduğu için on beş lıralık tiftik hırkanın üç liraya, şimdi kimse kullanmadığı için uzun ökçeli, yandan düğmeli bir potinin iki yüz altmış beş kuruşa satıldığı günler oluyor.

— Yan yattı, çomura battı, sahibi top attı? Gürültüsü arasında, yünden yapılmış tek yamalı yeni bir gömlek yüz kuruşa! İyi cins, yerli malı ipekten bir kadın çorabı için dükkânda bir lira isterler. Fakat git Mahmutpaşa'ya.. Altmış beşe, seç,seç beğendiğini al!..

Bu ucuzluk sayesinde ufak tefek manifatura eşyası satanlar, gün de bir kaç işporta mal devrediyorlar.

Örücülük te, buhran yüzünden, az inkişaf etmedi. Eskiden elbiseniz çiviye takılıp boydan boya yırtıldığı zaman, doğruca terziye giderdiniz. Şimdi ise hatırınıza ilk gelen örücü oluyor.

Büyük harpten evvel, örücülerin nerede olduğunu bilmiyenler vardı. Şimdi başlarına kaza gelen ne kadar pantalon ceket, yelek varsa hepsi örücüde!..

Ya koltuk meyhanelerinin bugünkü kadar çoğaldıkları görülmüş mü idi? Ayakta rakı ve bira içilen bu daracık dükkânların tezgâhlarına yanaşabilmek, bayağı bir mesele.. Hele kerahat demlerinde, koltuk meyhaneleri, vesika ekmeği satılan fırın kapılarını andırıyor.

Bu rağbetin sebebini koltuk meyhanelerinin dıvarında asılı levhada okuyun: Rakı mezesile 10 kuruş! Birahaneye girince, en aşağı bir kadehe 15 kuruş verilecek. Yüzde on garson hakkı da tabiî unutulmıyacak?..

Şapka ve elbise tamirciliği de az ilerlemedi. Kostüm, eskiden yalnız bir yüzünden giyilirdi. Büyük harp, terzilik mesleğinde yeni bir inkılâp vücuda getirdi. Terziler, zengin bir kere sevinir, fakir iki kere... Sözünü teyit ederek ayni elbiseyi iki defa eskitmek çaresini bulunca buhran lûgati, yeni bir ıstılah kazanmış oldu: Tornistan!...

Kıymetsiz ziynet eşyası, alış verişinin ne kadar arttığına da tabiî dikkat etmişsinizdir.

Nedir o, çakıl taşından farksız kolyeler, o renk renk boncuklardan sözüm ona pantantifler, üç günde kararan, içi boş madenden yapılmış bilezikler!..

Bütün bu kıymetsiz ziynet eşyası, moda olduğu için dehşetli revaçta!..

Tevekkeli eski adamlarımız, züğürtlüğün adı zârifliktir dememişlerdi!..

M. SALAHADDİN

Bütün memleket yeni ölçülerle tartmaya başladı

(Başı 1 inci sahifede)

dana hesabını yaptıktan sonra:

— Listede 50 kuruşla 55 kuruş var. Şekerin kilosu 52 kuruştur. 50 kuruştan olsa 100 para vereceksin. Ya bir parça eksik olsun, yahut on para fazla ver de 50 gram tartayım..

* * *

Bir kasap dükkânında etin kilosu 48 kuruş ettiği halde neden elli kuruşa satıldığını soran müşteriye kasap çırağı şu cevabı vermiştir:

— Halk, hesap edemiyor.. kolaylık olsun, diye!

* * *

Bir balıkçı, hamsinin okkası 35 kuruşken kilosunu da ayni fiatte satmıştır. Müşterilerden biri "böyle şey olur mu?,, demiş, şu cevabı almıştır:

— "Okka ile kilo arasında çok fark yoktur.,,

Müşteri balıkçıya çıkışarak aldığı bir kilo hamsi mukabilinde 25 kuruş vermiş ve balıkçı sesini çıkaramamıştır.

Bazı esnafın da yeni tartıları henüz tedarik etmediklerinden tahminen satış yaptıkları görülmüştür.

Belediyenin bir ihtikâr hissi veren bu vaziyet karşısında ciddi surette faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Manifaturacılard ahiç yadırgayış yoktur. Arşın kalkmış, alışveriş tamamen metre üezrinden yapılmıya başlanmıştır. Halkın en kısa zamanda yeni ölçülere iyice alışacağı görülmektedir.

Kudret Beyin beyanatı

İstanbul mıntakası ölçüler ve âyar başmüfettişi Kudret Bey de, dün kendisile görüşen muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Kanun meriyete girdi. Hükûmetin bütün tebliğlerine ve neşriyatına rağmen son güne kadar ölçülerini tedarik etmiyenler, dün "evvelki gün,, tabiatile piyasaya hücum ettiler. Buna rağmen ihtiyaç memnuniyete şayan bir tarzda tatmin edilmiştir. Maamafih bugün de İstanbulun ihtiyacı yüzde yüz temin edilmiştir, denilemez. Ötede beride bazı dükkânların henüz yeni ölçülerden tedarik etmedikleri söylenmektedir. Bunlar hakkında bittabi lâzımgelen kanunî muamele ifa edilecek, fakat hiç bir zaman her hangi bir karışıklık ve sıkıntıya meydan verilmiyecektir. Bunun için icap eden bütün tedbirler alınmıştır.

"Bugün piyasanın vaziyeti şudur: Büyük bir fabrika günde bin takım pirinç tartı satışa çıkarmağa başlamıştır. İkinci ve üçüncü sınıf diğer fabrikalar da günde 500 takım kadar çıkarıyorlar. Bundan başka ayrıca dökme demirden de günde üç ton kadar piyasaya çıkarılıyor. Bu suretle ihtiyaç tamamen karşılanmaktadır.

"Teşkilâtımız, her vaziyeti karşılıyacak kadar genişlemiştir. İmalâtçıların yaptıkları tartılar, ayni günde âyar ediliyor ve gene ayni günde damgalanıp satışa çıkarılıyor. Meselâ dün 18 imalâtçının — ki hemen hepsi bu kadardır — getirdikleri mallar ayarlanmış ve damgalanmıştır. Bunların yekûnu takriben 15 bin parça tartıdır.

"Bugünden (dünden) itibaren damgasız malların alım ve satımı yasak edilmiştir. Biz, imalâtçılara, bize kadar gelmeyin, diyoruz. Ve memurlarımızı imalâtçıların ayaklarına gönderiyoruz. Onlar, imâl edilen malların nümunelerini alıyorlar ve çuvallara koyup mühürliyerek merkeze gönderiyorlar. Bu mesai, öğleye kadar devam ediyor. Öğleden sonra saat nihayet 16 ya kadar bu nümunelerin birer birer ayarları yapılarak muvafık olup olmadıkları tespit ediliyor. Bunu müteakıp damgacılarımız, imalâthanelere gidiyorlar ve akşama kadar imal edilen malların damgalanmasını bitiriyorlar. Bugün ayar ve damga için müracaat azdır. ,,

Diğer taraftan yaptığımız tahkikata göre, bir taraftan belediye memurları, diğer taraftan ölçüler ve ayar başmüfettişliğine mensup üç memur, muhtelif mıntakalarda dolaşarak yeni kanunun tatbikatını tetkik etmişlerdir. Memurlar, henüz yeni ölçülerden tedarik etmedikleri görülen bazı esnafa, süratle yeni tartılar tedarik etmeleri lüzumunu ihtar etmişlerdir. Bir iki gün daha bu vaziyette devam edilecek ve en sonra müsadere ve dükkân seddi gibi nizamnamenin tayin ettiği cezalara müracaat olunacaktır.

Piyasada yeni tartılar bulunamadığından şikâyetler vaki olmaktadır. Dün piyasaya çıkarılan yeni imal edilmiş malların öğleden sonra ayâr ve damgaları tamamlanmış ve arayanlardan bir kısmına satış yapılmıştır. Mal yetişmediğinden alamıyanlara da, bugün için teslim edileceği taahhüt edilmiştir. Farzmuhal olarak İstanbulda beş bin esnafın yeni ölçülerden tedarik etmedikleri kabul edilse bile, imalâta nazaran ihtiyacın beş gün zarfında tamamen temin edilebileceği temin edilmektedir.

Dün bilhassa kantar arayanların fazlalığı nazarıdikkati celbetmiştir.

Dirhem arıyanlar da varsa da, az çok bulabilmişlerdir. Ekser kantarcılar, kantar tedarikini son güne bıraktıklarından bu vaziyete düşmüşlerdir. Kantarcılar da, eski kantarları, üzerlerindeki okkayı silip nizamnameye uygun hale getiren tamirhaneler, dün bütün gün kendilerine götürülen eski kantarları tashih ile meşgul olmuşlardır. Bunun için 4 - 5 lira ücret alınmakta ve yeni kantarlar da 15 liraya satılmaktadır.

Dirhemlere gelince; dün Kantarcılarda bazı seyyar kimselerin ellerinde dirhemler olduğu halde satmak için dolaştıkları ve muayyen fiatten yüksek fiat istedikleri söylenmektedir.

Malûm olduğu üzere, cumartesi günü Ankaraya dönen İktısat Vekâleti Müsteşarı Hüsnü Beyin riyasetinde İstanbul mıntakası Ölçüler ve ayâr başmüfettişi Kudret ve belediye fen müşaviri Hulki Beylerden mürekkep bir komisyon, imalâtçılarla da anlaşarak yeni ölçülere fiat tespit ve bu fiatleri belediye ilân etmiştir. Dün büyük bir fabrikanın satış yerlerinde muayyen fiatten fazla fiatlerle satış yaptırdığı görülerek zabıt tutulmuştur.

İstanbul mıntakası ölçüler ve ayarlar başmüfettişi Kudret Bey de, bu kabîl bazı halleri bizzat görerek belediyeye malûmat vermiştir. Belediye, yeni ölçüler satışında ihtikâra mani olmak için sıkı bir mürakabe tesis etmiştir.

Şirketlerin saatlerine gelince

Şirketlerin saatleri de birer birer kontrol edilecektir. Bu hususta da İstanbul mıntakası ölçüler ve ayar maş müfettişi Kudret Bey bize demiştir ki:

"— Şirketlerin bir ay vakti var. A. E. G., elinde mevcut stok saatlerin beyannamesini bize göndermişti. Bugün de Siemens Şirketi, beyannamesini gönderdi. Elektrik Şirketinden de beyanname bekliyoruz. Belediyeler tarafından işletilen su müesseselerini de beyanname vermeğe nizamname tabi tutmuştur. Şirketlerin saatlerini kontrol etmek için ısmarlanmış olan hassa saatlerimiz ve ölçü aletlerimiz de yoldadır. Bunlar gelir gelmez, faaliyete geçilecek ve her binaya birer birer gidilerek kontrol yapılacaktır.,,

Kadın

Asorti eldiven, çanta

Asorti eldiven, çanta

Bir mantodan veya bir tayyurdan kalmış parça ile asorti bir çanta ve eldiven yapabilirsiniz. Bu takdirde çanta ile eldiven işlenecek kısım kadifeden olmalı ve kenarları ince bir kordon veya pikürle kapatılmalıdır.

Çanta ve eldiven kadifeden de yapılabilir. Bu takdirde işlenecek kısım tahtadan olur. Beyaz üzerine siyah, bej üzerine maron, koyu mavi üzerine açık mavi iyi gider.

Taç şeklinde güzel bir akşam *kuvafürü*

Anneler kızamık hakkında neler bilmeli?

Çocuklar arasında sık sık görülen hastalıklardan biri de kızamıktır. Kızamık korunması pek güç, bilhassa kışın tehlikesi çok büyük bir hastalıktır. Bunun için çocuk analarının bazı korunma tedbirlerini bilmesi lâzımdır. Kızamık birinden diğerine ancak temasla geçer. Binaenaleyh hasta olmamak için evvelâ hasta ile temastan kaçmak icap eder. Bir evde kızamıklı çocuk mu var, kat'iyen çocuğunuzla o evi ziyarete gitmeyiniz. Kızamık geçiren büyük yaştakilerin böyle bir eve çocuklarını götürmeyip te, sadece kendileri gitmesi de mazur değildir. Çünkü kendisi hasta olmasa bile kızamık mikrobunun bir nevi nakil vasıtası olur, hastalığı kendi evine kendi ayağile götürür.

Hastalık, hasta ile temastan on, on dört gün sonra başlar. En fazla sirayet devri de hastalığın başlangıç zamanlarıdır. Hastalık bazan hafif, bazan yüksek ateş gösteren nezle ile başlar. Sonra ekseriyetle yüzde, ve kulak arkasında lekeler çıkar. En çok sirayet bu devrede olduğundan, bu şekilde nezlelilerin hemen yatakta istirahat ettirilmesi, hem hastalığın yayılmasının önüne geçmek, hem de hastalığın hafif seyretmesi için pek lâzımdır. Bu hastalık en ziyade akciğer ve hava borularında ve kalpte ihtilât yaptığından soğuk almaktan korunmak ve yorulmaktan çekinmek lâzımdır.

Yangından Çıkarılan kasa

(Başı 1 inci sahifede)

nacaktır. Kasacılar bu büyük kasa ile dün açılan küçük kasayı mukayese etmişler ve büyük kasanın yanında açılan küçük kasanın bir ahşap dolap mahiyetinde olduğunu, bu kasadaki evrak yanmayınca büyük kasadaki paraların ateşten hiç müteeessir olmadığı kanaatinde olduğunu söylemişlerdir Filvaki umumî kanaat te bu merkezdedir. Ve büyük kasadaki evrakınaktiye yüzde iki yüz ihtimalle yanmadığı umulmaktadır.

Kasa bugün açılıp ta muhteviyatı tamamen zuhur edecek olursa icra dairesi yangından 5 kuruş bile zarar etmeden kurtulmuş olacaktır.

Büyük kasadan sonra da gene emanet mücevherat ve zıkıymet eşyanın muhafaza edilmekte olduğu en büyük kasa açılacaktır. O kasada da hiç bir zarar olmadığı anlaşılmaktadır. Yangın yerinde hafriyat meselesine gelince; bu evvelce de yazdığımız veçhile ancak belediyenin tehlikeli yerleri yıkmasından sonra kabil olacaktır ve asıl muhteviyatının bozulmasından endişe edilen hukuk ve ticaret mahkemeleri kasaları meydana çıkarılarak açılacaktır. Maamafih alâkadarlar bu kasaların muhteviyatının bozulmadığını da ummaktadırlar.

Mahkemeler nerde çalışacaklar?

Müddeiumumilikten:

1 — Müddeiumumilik (ilâmat kısmı Sultanahmette umumî hapishane).

İstintak daireleri ve Sultanahmet birinci, ikinci, sulh ceza mahkemeleri, adliye emanet memurluğu tevkifhane binasının idarî kısmında.

2 — Ağır ve asliye ceza mahkemesi levazım ve encümeni adliye Sultanahmet parkı karşısında Muallimler Birliği binasında.

3 — Sultanahmet birinci, üçüncü, beşinci sulh hukuk mahkemeleri Eminönü kaymakamlığı binasında.

4 — Adliye başmüfettişliği Sirkecide tramvay tevakkuf mahallinde Liman hanında.

5 — Birinci ve altıncı asliye hukuk mahkemeleri Muhtelit Hakem mahkemelerinin bulunduğu mülga Maarif nezaret binasında.

6 — Asliye beşinci hukuk mahkemesi Tıbbı Adlinin karşısındaki Alay köşkünde.

Asliye birinci, ikinci ticaret mahkemelerile sicilli ticaret memurluğu 4 üncü Vakıf hanında ticaret odasında.

7 — Asliye ikinci, üçüncü, 4 üncü hukuk mahkemeleri Beyoğlu adliye dairesinde.

İcra daireleri: Tophanede Askerî Sanayi mektebi binasında.

Tebligat müdüriyeti: Sultanahmette umumî hapishanede.

Tarihî roman: 17

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

— Senin kim olduğunu, buraya niçin geldiğini anlamak isterim. Yoksa beni bir tuzağa mı düşürmek istiyorsun?

Asu bu sözleri söylerken, Sarı Ceylân oğlunun yüzüne baktı:

— Yıldızımın üstüne bir bulut çökerse, bir daha babandan haber alamazsın! Şu delikanlı, buraya, bana bir fenalık yapmak için getirdinse, çabuk ve açık söyle, (Ur)un semasından bir felâket yağdırdıktan sonra teslim olayım..!

Sarı Ceylânın oğlu (Asu)nun ayaklarına kapandı:

— Bize itimat et, büyük bilgiç! Sana getirdiğim adamdan iylikten başka bir şey görmiyeceksin!

Urlunun yalvarmakta hakkı vardı.. Çünkü babası iki yıldan beri (Fıratlı kabilesi) arasında esirdi. Asu onun nasıl yaşadığını sık sık yıldızından sorup oğluna haber veriyordu.

Böyle bir adamın Asuya fenalık

Batıkuşu da atıldı:

Gönlü sevda ateşile yanan kimselerden sana fenalık gelmez! Beni sevgilime ancak sen kavuşturacaksın! Sert - elli'de bana böyle söylediler. Sevgilimin yıldızını bul, onu sıkıştır ve bu ateşi onun yüreğine de sal! Eğer istediklerimi çarçabuk yaparsan, seni Urluların gözünde büyüteceğim ve (Bora)nın biricik bilgici olacaksın!

Kırmızı sakallı Asu, delikanlının sözlerine inanmıştı.

— Peki, dedi, sevgilinin kıyafetini tarif et bakalım! Yıldızını bulayım...

Batıkuşu anlatmağa başladı:

— Orta boylu.. Buğday benizli.. İnce belli.. Kıvrak ve sehhar.. Sol yanağında siyah bir beni var..

Asu elini uzattı:

— Yetişir...

— Nasıl giyindiğini de anlatayım...

— Hacet yok. Kim olduğunu anladım. Bu [illegible]

dar beş yüzden fazla erkek tarif etti. Sen bunların sonuncususun!

Batıkuşu hayretle Asu nun yüzüne bakarken, ihtiyar gülerek sordu:

— Mersa'yı ne vakitten beri seviyorsun?

Batıkuşu şaşalamıştı.

Ceylânın oğlu her şeyi neden öğrensindi?!

Canı sıkıldı.. Somurttu.. Delikanlının sevgilisi meydana çıkmıştı.

Bundan can sıkıntısı ve somurtkanlık neye yarardı?!

Batıkuşu başını salladı.. Her şeyi itiraf etti:

— Onu iki yıldır seviyorum.

Ve ağlayan bir sesle:

— Onu senden istiyorum..!

Diye yalvardı.

Ceylânğlu mert bir adamdı.

Batıkuşu'na çok acımıştı.

— Elini ateşe uzatmışsın... Gönlünü ateşe açmışsın! Yazık sana Batıkuşu!

Diyerek delikanlının koluna girdi.

— Haydi, yürü.. Vazgeç bu sevdadan! O meş'um kız, seni de bir damla su gibi çarçabuk yere döküp kurutacak! Onun peşinden koşanlar, çürümüş ağaç dalları gibi, derhal yere düşüp toprak altında kaybolurlar. Haydi, gidelim, Batıkuşu!

rini bulayım.. Onunla evlen! Yurdumuzda ondan çok güzel ve ondan çok sevimli Türk kızları var.

İhtiyar sihirbaz susmuştu.

Batıkuşu inatçı bir insan tavrile silkindi.. Ve mağaranın içinde korkunç akisler yapan yüksek bir sesle bağırdı:

— Ben Sert - elli'den buraya onun için geldim. Yüreğimdeki yarayı ondan başka bir kız saramaz.

Ve Asu'ya döndü:

— Mersâ'yı senden istiyorum, ihtiyar! Onun gönlünü benim gönlüme bağlıyacaksın! Onu benim ayağıma getirteceksin! Yoksa seni, kanına girmek istiyen Urlulara teslim ederim: "İşte, sizi biribirinize katan bir sihirbaz.. Haydi parçalayın onu..!,, Diye bağırırım. Derini etinden ayırırlar ve kemiklerini köpeklerin ağzına atarlar! Ayak altında ezilip geberen zehirli karıncalar gibi, geberir gidersin!

Asu tehlikeyi görünce itiraz etmedi.

— Bu gece onun yıldızını bulamam.. Yarın, gece yarısından evvel gel..! Dedi, dileklerini yerine getireceğim.. Ve Mersâ'yı senin ateşinle tutuşturacağım!

İki arkadaş mağaradan çıktılar.. Ceylânoğlu kendi evine döndü. Bo

tıkuşu da yumruklarını sıkarak çadırına geldi.

Sabahı bekledi..

Ortalık ağarıncaya kadar uyumadı.

Ayni gece, Güneş'in oğlu da sabaha kadar uyumamıştı. Fakat, Batıkuşu gibi, sevgilisini düşünerek değil, yurdunu ve yurttaşlarını düşünerek....

* * *

Bir yangın..

Bora Yorgun ve dalgın.. çadırında gözleri açık yatıyordu.

Ufuklara penbe bulutlar düşmüştü.

Uzaktan, gittikçe büyüyen bir gürültü arasında acı bir feryat duydu.

— Ateş... Ateş...

Güneş'in oğlu yerinden fırladı.. Çadırından dışarıya çıktı.

Ur şehrinin sınırlarından yükselen kırmızı alevleri gördü.

— Yangın.... Fıratlılar nihayet dediklerini yaptılar ha..!

Bora arkadaşlarını başına topladı.. Sınırlara koştular.

Urlular o güne kadar böyle büyük bir yangın görmemişlerdi.

Sınır etrafındaki ottan kulubeler tutuştukça göklere çıkan alev dal-

sokaklara dökülenler bağırarak kaçışmağa başlıyodu.

Sınırlardaki nöbetçiler düşmanın nerden geldiğini ve sınır etrafındaki kulubeleri nasıl ateşlediklerini görmediklerini söyliyorlardı.

Türk akıncıları yangını söndürmeğe savaşırken, halk arasından ihtiyar bir adamın sesi işitildi:

— Kızı kaçırdılar.. Tutunuz.. Kovalayınız!

Bora bu sesin geldiği tarafa koştu..

İhtiyarı gördü:

— Kızını kim kaçırdı, baba?

İhtiyar ağlıyarak:

— Fıratlılar kaçırdı, oğul! Haydi koş arkasından. Ne duruyorsun?

— Ne tarafa gitti?

— Sahile doğru...

Bora nehir boyuna doğru koşmağa başladı.

* * *

(Doğu) Ur şehrinin en güzel kızlarından biri idi. Fıratlıların reisi bu kızı kaçırıp getirene bir avuç inci vereceğini vadetmişti.

Fıratlılar, bundan sonra, Türklerden kaçırdıkları kızlarla evlenmeğe ve bu suretle kan karışıklığı teminine karar vermişlerdi.

Fırat kabilesi reisi, Doğu'yu kendi yeğeni ile evlendirecekti.

(Bitmedi)

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci ista syonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başma beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteri ye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 14

Eskişehir Şeker Fabrikası

Fabrikamızın şekerleri **1000** kilodan az olmamak şartiyle her isteyene satılmaktadır.

Fiatlarımız: Fabrikada teslim şartiyle sandıkta küp şekerin kilosu 40, çuvalda kristal toz şekerin kilosu 37 kuruştur.

Fabrika deposundan itibaren bütün mesarif ve sigorta ve mes'uliyet münhasiren müşteriye aittir. Nakliye fabrikamızca yapılabilir. Gönderilecek mal fabrika tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Bedelin yüzde yirmi beşi siparişle peşinen ve mütebaki yüzde yetmiş beşi ile diger mesariflar hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere siparişler derhal gönderilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyaridir.

En az beş vagon veya daha fazla mikdarda alan müşterilere tenzilât yapılır.

ADRES: Eskişehir Şeker Fabrikası. Telgraf adresi: Eskişehir ŞEKER 15

Yeni neşriyat

"Album,, mecmuası

Bu isimle "Güzel yazı ve güzel re - sim" mecmuası intişara başlamıştır. Her on beş günde bir çıkacak olan bu mecmuanın elimize gelen ilk sayısında Mahmut Yesari Beyin bir yazısile Vahdet Gültekin Beyin bir tezi, İsmail Safa ve Salâhattin Cemil Beylerin şiirleri ve tanınmış ecnebi muharrilerin müntahap eserlerinden bazı tercümeleri vardır. Karilerimize tavsiye ederiz.

Varlık

Yeni çıkan 12 nci nüshasile altı aylığını bitiriyor. Falih Rıfkı, Yakup Kadri, Abdülhak Şinasi, Nahit Sırrı, Yaşar Nabi, F. Celâlettin, Ömer Bedrettin Beylerin ve daha bir çok tanınmış imzaların mekale, şiir ve h[illegible]âyelerini ihtiva eden bu nüshada üniversitemizin yeni profesörlerinden Raymbah'm da felsefeye dair çok kuvvetli bir yazısı vardır. Hararetle tavsiye ederiz.

Yeni Adam

Terbiyeci İsmail Hakkı Bey ve arkadaşlarının (Yeni Adam) ı yeni senenin ilk zengin fikir ve sanat mecmuası oluyor. Tahlil, kritik, resim ve karikatür itibarile çok şayanıdikkat bulduqumuz bu haftalık mecmuayı karilerimize ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Haritalar mecmuası

Haritalar Mecmuası'nın ıkinci sayısı gayet zengin münderecat, kıymetli harita, resim ve yazılarla intişar etmiştir. Harita Umum Müdürlüğü tarafından neşredilen bu kıymetli eserin ciddi bir çalışma mahsulü olduğu ilk bakışta görülmektedir. Karilerimize bu mecmuayı tavsiye ederiz.

Spor

Beyoğlu Halkevinde

Beden terbiyesi faaliyetleri

Beyoğlundaki eski Y. M. C. A. binası, şimdi Halkevinin Beyoğlu kısmıdır. Bunun en esaslı tarafını, (Beden terbiyesi) şubesi teşkil etmektedir.

Binada duşları, soyunma oda ve dolaplarla mükemmel bir jimnastik ve idman salonu bulunması, Beyoğlu Halkevini tam bir spor yuvası haline getirmektedir.

Kıymetli sporcularımızdan İlhami Beyin müdürlüğünü ve muallimliğini yaptığı bu (Beden terbiyesi) şubesi, Fethi Tahsin, Rüknettin, Zeki Riza ve İlhami Beylerden mürekkep bir komite tarafından idare edilmektedir.

Beden terbiyesi komitesi şimdiye kadar yaptığı içtimalarda bütçeyi, memurların iş bölümünü ve programını, senelik beden terbiyesi programını, Turnuvalar nizamnamesini tetkik ve kabul ederek tatbikatı hususunda İlhami Beye salâhiyet vermiştir.

Genç sporcularımızdan Naili Beyin de iltihakile yorulmadan çalışan İlhami Bey bir hareket kaynağı olan "Beyoğlu Halkevi Beden Terbiyesi kısmı" nı her gün artan faaliyetlere sahne yapmak için bütün gayretini sarfetmektedir.

Bunları öğrenmek için Beden terbiyesi komitesinden bir arkadaşımıza müracaat ettik. Bu arkadaşımız bize İlhami Beyin Teşrinisani ayı hakkında verdiği rapora göre şu izahatı verdi:

— Evimizin Beden terbiyesi kısmına Teşrinisani nihayetine kadar 133 aza kaydedilmiştir. Bunlardan kırk dördü talebe, seksen dokuzu iş adamıdır.

Bunlar müdür İlhami Bey tarafından yapılan program mucibince muayyen gün ve saatlerde Emivizin jimnastik salonuna gelerek çalışmaktadırlar.

Diğer taraftan voleybol turnuvaları ve tarla koşusu tertip edilmiştir. Voleybol turnuvalarına her Cuma günü saat on buçuktan on dokuza kadar devam edilmektedir. Bu turnuvalar bittikten sonra basketbol turnuvaları tertip edeceğiz.

Muhtelif sınıflar çalışmak için jimnastikhanemizden şu suretle istifade etmektedirler:

15 - 18 yaşındaki talebe: Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri saat 17 - 18,30 a kadar.

18 - 21 yaşındaki gençler: Pazartesi ve perşembe günleri saat 18,45 - 20 ye kadar.

İş adamları: Cumartesi ve Çarşamba günleri saat 18,45 - 20 ye kadar.

Ateş - Güneş: Salı günleri 18,30 - 20 ye kadar.

Mümessil takım A: Pazar günleri 20 - 21 ve Salı güneri 17,30 - 18,30 a kadar.

Boks ve Güreş: Cumartesi ve Çarşamba günleri 20 - 21 e kadar.

Liderler: Cuma günleri saat 10 - 12 ye kadar.

Hariç guruplar: Pazar günleri saat 17 - 21 e kadar.

Turnuvalar: Cuma günleri saat 13 - 19 kadar.

Mümessil takım B: Perşembe günü saat 17,30 - 18,55 e kadar.

Aletli jimnastik: Cumartesi ve Çarşamba günleri saat 20 - 21 kadar.

Serbest zaman: Salı günleri saat 20 - 21 e kadar.

Beden muayenesi: Perşembe günleri saat 18 - 20 ye kadar.

Muhatabımızın saydığı bu programda Ateş - Güneş ismi nazarı dikkatimizi çekti. Sorduk ve anladık ki, Ateş - Güneş kulübü, sporcularından on dokuzunu gurup halinde Halkevi Beden terbiyesi kısmına aza kaydettirmiş.

Beyoğlu ve civarındaki kulüplerin de böyle bir şey yapmaları, bu spor yuvasının faaliyetini arttırmak için çok iyi bir şey olacaktır.

Arkadaşımız bize 8 Kânunuevvelde yapılan Halkevi açık tarla koşuları hakkında izahat verdi.

Büyükler arasında yapılan 5000 metre tarla koşusuna maalesef yalnız Galataspor, Beyoğluspor, Taksim Yeni Yıldız, Roberkolej iştirak etmiş.

Neticede ferden Beyoğlu Spor kulübünden Teharis on yedi dakika iki saniyede birinci olmuş, takım itibarile de yine Beyoğlu Spor kulübü birinci gelmiş.

Küçükler arasında yapılan 3000 metrelik tarla koşusuna da gene tanınmış Türk kulüpleri ve atletleri iştirak etmemiş, buna da Taksim Yeni Yıldız, Beyoğluspor, Galataspor, Ortaköy kulüperile Roberkolej ve Halkevi takımları girmiş. Neticede Roberkolejden iZniadis ferden birinci, Roberkolej de takım itibarile birinci olmuş.

* * *

İleride bir gün Beyoğlu Halkevi Beden Terbiyesi salonunu ziyaret ederek faaliyetleri hakkında daha esaslı malûmat vereceğiz.

Sadun GALIP

Hariçte itimat

Afyonlarımızın fiatı yükseliyor

Almanyadaki Türk Ticaret odasının verdiği malûmata nazaran memleketimizde uyuşturucu maddeler inhisarının teşekkül hariçte Türk afyonlarına karşı itimadı çoğaltmış, ayni zamanda fiyatlar üzerine de mühim bir tesir yapmıştır. Hamburg piyasasında yüzde 12 morfili Türk afyonları için 120 frank fiyat istenmiştir. 115 franktan mühim mikdarda sayısız ya pılmıştır. Yugoslavyada bu musibetten istifade etmiş ve fiyatları yükseltmiştir.

Elektrik fiatı

Elektrik tarife komisyonu bu ayın onunda toplanacaktır. Yeni tarife, kilovat üzerine 16 kuruş 30 paradır. Bu tarife 1 Kânunusaniden itibaren tatbik edilmeğe başlanacaktır. Komisyon bu hususta yeni tarifeyi yaptıktan sonra şubelere tamim edecek, önümüzdeki aybaşı ücretle bu tarifeye göre tahsil edilecektir.

Büyük araba işletilmeyor

Tramvay şirketi bir müddetten beri, daha büyük arabalar işletmek üzere tecrübeler yapıyordu. Bu arablar yüz yolcu alacaktı. Fakat yapılan tecrübeler müsbet netice vermediğinden, büyük arabalar işletilmesinden sarfınazar olunmuştur.

Sefaretlerde Tebrikler

Fransız ve İtalyan sefaretlerinde resmi kabul

Dün senebaşı olmak münasebetile şehrimizde bazı sefaret ve konsoloshanelerde resmi kabuller tertip edilerek tebaanın tebrikâtı kabul edilmiştir.

Fransız sefarethanesinde maslahatgüzar Mösyö Barbiet Fransız tebaasını kabul etmiş ve Fransız kolonisi namına Union Française reisi sanisi Commandant Laferriere bir nutuk irat ederek Fransız tebaası namına yeni seneyi tebrik ve kutlu olmasını temenni etmiş ve ana vatana sadık bulunan Türkiyedeki Fransızların tebrikâtının Fransız reisicümhuruna tebliğini rica etmiştir.

Mösyö Barbiet bu nutka verdiği cevapta, nutukta izhar edilen samimî hislere teşekkür ettikten sonra demiştir ki:

— Ben de herbiriniz ve sevdikleriniz hakkında beslediğim samimî saadet muvaffakıyet ve refahınız hakkındaki temennilerimi arzederim. Bu temennilerime, başlayan senenin işleriniz ve taahhütleriniz için, evvelki senelerden daha müsait olması hakkındaki hararetli temennilerimi ilâve ediyorum.

Bütün dünyayı kaplayan uzun buhrandan sonra hayat şeraitinin iyileşeceğine dair kalplerimizdeki sarsılmaz ümidi muhafaza edelim. Sarfettiğiniz gayretleri bilirim. Bence bereber beslediğiniz meşru ümitlere tekabül etmemekle beraber sebattan feragat etmiyeceğinizi biliyorum.

Herbirinizin bütün müşkülâta rağmen yekvücut ve büyük bir aile teşkil etmek hususundaki kararınız sabit olduğunuzdan ve bazılarınızın zararî suret te aramızdan ayrılması dolayısile heyeti umumiyenizin biraz küçülmüş ve fakat kardeş gibi birleşerek memleketimize uzun zamandan dost olan ve samimî hürmet ve takdir hislerile merbut olduğumuz mütemadi bir sayin ve cesaretin misali olan bu memlekette yeni bir kuvvet teşkil ettiğinizden eminim.,,

Mösyö Barbiet'nin bu sözleri (yaşasın Fransa!) sözlerile alkışlanmıştır. Davetliler bundan sonra büfede izaz edilmişlerdir.

Diğer sefaretlerde

Dün sabah İtalyan sefiri Mösyö Lajacono ve sefaret erkânı ve İtalyan kolonisi hazır bulunluğu halde Sainte Marie kilisesinde bir âyini ruhanî yapılmış ve bundan sonra Mösyö Lajacono tebaanın tebrikâtını kabul etmiştir. Sefir bu münasebetle mevkie münasip bir nutuk söyliyerek yeni seneyi tebrik etmiştir.

Yunan konsoloshanesinde yapılan âyinden sonra Yunan başkonsolosu Mösyö Kapsalis tebaanın tebrikâtını kabul etmiştir.

Hollânda sefiri Mösyö Baron Harinxma thoe Svoter de saat birde şehrimizdeki vatandaşlarını kabul etmiştir.

Ankarada..

ANKARA, 1 (Telefonla) — Dün gece yılbaşı Ankarada neşe ile geçmiştir. Ankarapalasta Hilâliahmer tarafından bir balo verildiği gibi Halkevinde, Ordu evinde de balolar verilmiş ve şehir lokantası ile barlarda ve diğer umumî yerlerde halk eğlenmiştir.

Bu akşam saat tam 21 de FRANSIZ TİYATROSUNDA meşhur viyolonist J. THIBAUD'nun KONSERİ. Yarın saat 18 de matine VEDA KONSERİ
Programda: La Sonate de Franck

Polisten

Kumarbazlar

Kahvelerde kumar oynayanlar yakalanıyorlar

Zabıta memurları son günlerde kahvelerde kumar oynanıp oynanmadığı hakkında sıkı kontrol yapmaktadırlar.

Bu meyanda Kumkapı Nişancasında Yusufun kahvesinde Mustafa, Vartan, İbrahim, Hasan efendiler iskambil ile kumar oynarlarken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır.

Beyoğlunda Hava sokağında Reşadın kahvesinde de Reşat, Mahmut ve Afil kumar oynarlarken derdest edilmişlerdir.

Divanyolunda Acıhamam sokağında 2 numaralı Ömerin kahvesinde Seit, kahveci Ömer, Veli kumar oynarlarken yakalanmışlardır. Bunlardan Seyit memurlara bir lira rüşvet verdiğinden hakkında ayrıca takibata başlanmıştır.

Çenberlitaş civarında Tavuk pazarında Hulûsi efendinin kahvesinde kumar oynadıkları görülen Faik, Halil, Ziya ve kahveci Hulûsi efendiler de kumar oynarlarken yakalanarak emniyet müdüriyeti ikinci şubesine sevkedilmişlerdir.

Gedikpaşa civarında Ali isminde birinin kahvesinde yapılan araştırmada Garbis, Vasil ve Aris isimlerinde üç kişi kumar oynarlarken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır.

Kumar aletlerile paralar müsadere edilmiş, kumarbazlar adliyeye verilmişlerdir.

Kazalar

Sıraselvilerde oturan 9 yaşındaki Zehraya Parmakkapıda Mehmet efendinin idaresindeki 2,000 numaralı otomobil çarparak hafifçe yaralanmasına sebebiyet vermiş, şoför derdest edilmiştir.

* Yenişehirde oturan 8 yaşındaki İskender ismindeki çocuğa bir araba çarpmış, yaralanan çocuk hastaneye yatırılmıştır.

Sobadan sıçrayan ateş

Osmaniye telsiz istasyonu hademesi Mustafa efendinin kızı Seniye hanımın odada yanan sobadan üzerine sıçrayan kıvılcımdan elbisesi tutuşmuş vücudunun muhtelif yerleri yanmıştır. Seniye Hanım, hastaneye kaldırılmıştır.

Bir hanım denize düştü

Dün akşam saat 17,5 ta Kadıköyünden köprüye hareket eden vapur Sarayburnu açıkarma gelince yolculardan bir hanım göverteden müvazenesini kaybederek kazaen denize düşmüştür.

Kızı kurtarmak için vapur durmuş ve taharriyata rağmen cesedi bulunamamıştır.

Kaçak şarap

İnhisarlar idaresi takibat memurları yeni bir kaçakçılık meydana çıkarmışlardır.

Galatada Millet yokuşunda 26 numaralı müskirat bayü Mihal efendinin dükkânında kontrol yapılırken kaçak olarak 20 kilo şarap bulunmuştur.

Bilâhara bu zatın evinde de arama yapılmış evinin bodrum katında odunların arkasında damacana içinde 30 kilo şarap ile ayrıca 7 şişe içinde 45 kilo daha şarap bulmuşlardır.

Şaraplar müsadere olunmuş, bakkal Mihal ihtisas mahkemesine gönderilmiştir.

Kaçak çakmaklar

İmroz adasında muhafaza memurları tarafından Tanaryada müskirat bayii ve bakkal Nikolanın dükkânında kaçak çakmak taşı kapsül yakalanmıştır.

Suçlular evrakile müddeiumumiliğe teslim olunmuştur.

Bir mavna battı

Dün akşam üzeri limanda bir kaza olmuştur:

İzmir vapurundan üzüm yükü ile hareket eden Liman şirketine ait büyük bir mavna, Sirkeci rıhtımı önünde, vapur dalgalarının tesirile su almıya başlamış, ve üç dakika içerisinde tamamen batmıştır.

Denize dökülen üzümleri toplamak mümkün olamamış, mavnanın tayfası Boyabatlı Ali efendi de Liman şirketinin 6 numaralı romorkörü tarafından güçlükle kurtarılabilmistir.

Maarifte

Türk tarihi tedrisatı başladı

Üniversitede seminer mesaisine bu hafta sonunda başlanacaktır. Bütün seminerler tamamen tanzim ve tesis edilmiştir.

Dünden itibaren Edebiyat Fakültesinde Türk tarihi tedrisatına başlanmıştır.

Yeni mektep niçin kapatıldı?

Moda'da bu senebaşında inşası ikmal olunan ilkmektebin zemin katı, son yağan yağmurlarda su almağa başlamış ve mektebin lâğımları tıkanmıştır. Lâğımların açılması ve suların boşaltılması için mektep bir müddet için kapatılmıştır. Cumartesi günü tedrisata başlanacaktır.

Yüksek muallim mektebi müdürlüğü

Yüksek Muallim mektebi müdürlüğüne Malik Bey tayin edilmiştir Bir müddetten beri mektebin müdürlüğün de bulunan vekâlet müfettişiumumilerinden Tevfik Bey eski vazifesine avdet etmiştir.

Mekteplerde Türk bayrağı

Maarif Vekâleti, bayraklar hakkında mekteplere bir tamim göndermiştir. Bu tamime göre bazı mekteplerde salon ve dershanelerin ay ve yıldızları nispetsiz ve kirli bayraklarla tezyin edildiği görülmektedir.

Vekâlet; mekteplere verilen bayrakların elde bir nümune olduğunu salon veya dershane tezyininin talimatnamenin 144 üncü maddedeki sarahatine göre yapılmasını, kirli ve nispetsiz bayrakların derhal kaldırılmasını emretmiştir.

Otuz çocuğa yemek

Himayei Etfal Cemiyeti Alemdar nahiye şubesi mıntakası dahilindeki mektep çocuklarından otuz fakir çocuğa öğle yemeği vermeğe başlamıştır.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromaza müracaat etmelidirler.

İş aranıyor

Hem kâtip, hem daktilo vazifesini görebilecek bir genç avukat veya komisyoncu yanında iş arıyor. Pek eh - ven şeraitle çalışır.

Adres: Milliyet "Nİ"

Ayvalık hukuk Hakimliğinden:

Ayvalığın Hayrettinpaşa mahallesinde mukim Filorinalı ölü Gani Bey kızı Cemile Hanım tarafından kocası olup Ayvalıkta mukim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan Ayvalık belediyesi sabık tahsildarlarından Mehmet oğlu Demirhisarlı Salih Efendi aleyhine Ayvalık asliye hukuk mahkemesinde açılan boşanma davası üzerine müddeialeyhe ilânen tebligat yapıldığı halde muhakeme günü olan 3-12-933 tarihinde mahkemeye gelmemiş ve bir vekil dahi göndermemiş olduğundan hakkında gıyap kararı verilmesine ve mezkûr gıyap kararının ilânen tebliğine ve mahkemenin 20 kânunusani 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 e talikine ve üç şahit dinlendiğinin gıyap kararına dercine ve müddealeyhin işbu gıyap kararına ilân tarahinden itibaren muhakeme gününe kadar itiraz edebileceğine, itiraz etmez ve mahkemeye gelmezse bir daha mahkemeye kabul edilmemesine karar verilmiş olduğundan keyfiyet hukuk usulü muhakemeleri kanununun 111 inci ve müteakıp maddelerine tevfikan ilânen tebliğ olunur. (11935)

ZAYİ HİSSE SENETLERİ

300	8620 ilâ	8622	3
432	9215 ilâ	9218	4
1061	12939 ilâ	12940	2
1115	13017 ilâ	13018	2
1128	13052 ilâ	13054	3
			14

Üsküdar Bankasından aldığım yukarıda numaraları yazılı hisse senetlerini zayi eyledim. Yenisini alacağımdan diğerlerinin hükmü olmadığını ilân ederim.
Ali Fuat (11732)

ARANIYOR

Müessesatta çalışmış, yazı işleri iyi bilir yüksek tahsil görmüş almancadan türkçeye ve türkçeden almancaya lâyikile terceme eder bir efendiye ihtiyacımız vardır. Başka lisanları dahi bilenler tercih edilir. Taliplerin hergün saat altıdan sonra yetlerindeki hizmet vesikalarile Sirkecide Antalya Nakliyatı Umumiye Şirketi merkezine müracaatları. (11727)

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROSU

Bu akşam saat 19,30 da ÜKÜS HAYAT Büyük opereti Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit Umuma

9584

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

İzmir Sür'at Yolu

İZMİR vapuru 2 İkinci Kânun 934 SALI saat 11 de Galata rıhtımından kalkarak İzmir, Pire, İskenderiye, gidecek ve dönecektir. (7192) 42

Karadeniz yolu

VATAN vapuru 2 İkinci Kânun SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (7226) 84

Ayvalık yolu

MERSİN vapuru 3 İkinci Kânun ÇARŞAMBA 17 de Sirkeci rıhtımından kalkacak, gidişte Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa. Dönüşte bunlara ilâveten Bozcaada'ya uğrayacaktır. (10)

İzmir sür'at yolu

SAKARYA vapuru 2 İkinci Kânun SALI 15 te Galata Rıhtımından kalkarak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. (9)

KARADENİZ sür'at yolu

EGE vapuru 4 İkinci Kânun PERŞEMBE 20 de Galata Rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopaya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Pulathaneye uğraycaktır. (11)

Dr. Nuri Fehmi

Göz Hekimi

Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212

3

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Satınalma Komisyonundan :

Eskişehirde iki efrat pavyonu ile mutbah, Çamaşırhane, Hamam, ve Umumî kanalizasyon kapalı zarfla yaptırılacaktır. Şartnamesini ve plânlarını görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirâk edeceklerin de 15-1-934 pazartesi günü sat 10,30 da teklif ve teminat mektuplarile birlikte Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları (3433) (6923) 49

Hanımefendilere Müjde

Sıhhatinizi muhafaza etmek isterseniz

" GISLAVED „ Lâstik Çizmeleri

295 ve 345 kuruş

mukabilinde zirdeki mağazalardan tedarik ediniz

BEYOĞLU: İstiklâl caddesi N. Amiralis
BEYOĞLU: İstiklâl caddesi Kapitanidis Biraderler
GALATA: Tünel civarında " Atlâs „
GALATA: Karaköy " Kundura Palas „
İSTANBUL: Bahçekapı " İstanbul Bonmareesi „
İSTANBUL: Yenicami Çilingirler" Üç Yıldız „
İSTANBUL: Yenipostane Lâstikçi Hüseyin Hüsnü
ÇARŞIYIKEBİR: Kalpakçılar Abdurrahman Bekir
ÇARŞIYIKEBİR: Kalpakçılar Mehmet Nazım

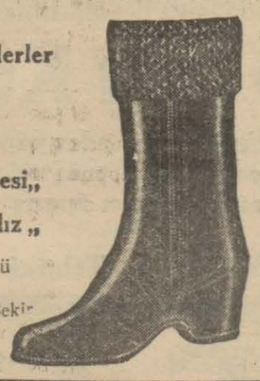

(13336) 24

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden :

Galata İthalât gümrüğünde merdiven altındaki şerbet ve soğuk mekûlât satış yeri eski muhammen kirası olan senevi 150 lira bedel üzerinden açık arttırma usulile ve bir sene müddetle 10-1-934 Çarşamba günü saat 14 de kiraya verilecektir. İsteklilerin pey akçelerile müracaatları. "M" (6988)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müesesesi müştemilâtından "Serum Enstitüsü, Hıfzıssıhha mektebi, Hayvanat ahırları, Bakteriyoloji ve kimya binası ve memurin apartımanı" na konulacak olan elektrik lâmbalarının 1934 senesi ikinci kânunun 20 inci Cumartesi günü saat on beşte Ankarada Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinde hususî komisyon tarafından müzayede münakasa ve ihalât kanununa tevfikan kapalı zarf usulile ihalesi yapılacaktır. Talip olanların şartname, plân ve resimlerinin Vekâlet Hıfzıssıhha İşleri Umum Müdürlüğünde görebileceği ilân olunur. (4)

Fevkalâde güzel, rahat, serî ve bütün zevkleri tatmin eden hassalarile sağlam, emin ve idareli olan Ford otomobillerinin her keseye elverişli olan satış fiatları aşağıda gösterilmiştir. Bir Ford alarak yeni senenizin iş ve zevkini arttırın.

Otomobil tipleri	V-8 Model	4-silind.Model
Fayton	2050.- Lira	1920.- Lira
Dölüks Fayton	2150.- "	2020.- "
Rodster (spor)	2000.- "	1870.- "
Dölüks Rodster	2100.- "	1970.- "
Kupe 5 camlı	2150.- "	2020.- "
Dölüks Kupe 5 camlı	2250.- "	2120.- "
Dölüks Kupe 3 "	2200.- "	2070.- "
Kabriyole	2300.- "	2170.- "
Viktorya Kupe	2300.- "	2170.- "
Tüdor (2 kapılı)	2250.- "	2120.- "
Dölüks Tüdor	2300.- "	2170.- "
Fordor (4 kapılı)	2300.- "	2170.- "
Dölüks Fordor	2350.- "	2220.- "
Ticarî Şasi	1320.- "	1200.- "

Bunlar herhangi bir Türk Limanında CIF fiatı olup beşinci tekerlekle lastik dahildir. Bu fiatlar evvelden haber vermeden değiştirilebilir.

FORD MOTOR COMPANY EXPORTS INC. - ISTANBUL

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

BANDIRMA YOLU

SAADET vapuru 2 Kânunusani Salı günü akşamı saat 19 da Tophane rıhtımından kalkarak Bandırmaya gidecek ve dönecektir.

İZMİT YOLU

UĞUR vapuru 2 İkinci Kânun Salı günü saat 9 da Tophane rıhtımından kalkarak gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrayacaktır.

KARABİGA YOLU

KEMAL vapuru 3 İkinci Kânun Çarşamba günü saat 20 de Tophane rıhtımından kalkarak gidişte Tekirdağ, Mürefte, Şarköy, Karabigaya. Dönüşte Mürefte, Tekirdağına uğrayacaktır.

Dr. A. KUTIEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33
(11640) 18

İyi, temiz ve Zarif giyinmek İstiyenleri Ancak

Yüniş

Kumaşları Tatmin edebilir.

Bu kumaşlardan Yapılan Elbisenin ütüsü Bozulmaz

Toptan satışlar ve siparişler
için müracaat mahalli:
Bahçekapıda, eski Şamlı han No. 18
Telefon: 20485

Perakende satışlar için
Müracaat mahalli şimdilik:
Yeni postahane civarında millî spor Zeki Aıza mağazası

(11636)

M. M. Vekâletinden:

Bazı eşhasın nufus dairelerince mukayyet künyelerinin tashihi zımnında mahkemelere müracaat ederek baba, zevç, veya oğullarının vefatı vuku bulmuş olduğunu isbat ve o suretle nufus kayıtlarının tashihine karar istihsal ettikten sonra aynı karara istinaden vefat etmiş olan şahsın şehit olduğu beyanile yetim maaşı tahsisini vekâletten talep etmekte oldukları görülmekte ve- müteveffanın şehit olduğuna dair vekâletçe kayıt bulunmadığı takdirde bunun ayrıca mahkemeden ilâma raptı ve bu baptaki talep ve iddianın M. M. V. aleyhinde dermeyanı ve mahkeme de vekâlet dairelerinin müdafaası da dinelnmesi lâzım gelmekte olmakla badema bu husustaki davaların nufus daireleri değil M. M. V. aleyhine tevcihi lâzım geleceği tavzih olunur. (4450 (7149) 66

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Mektepçe lüzumu olan (1500) kilo marmelâtın pazarlığında verilen fiatlar fazla görülmüş olduğundan 3-1-934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te tekrar pazarlığının yapılacağı ilân olunur. (7134) 39

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Satın alınması mukarrer olan 11500 adet ekmek torbasının kapalı zarf münakasası 7 ikincikânun 934 pazar günü saat 15 te yapılacağından isteklilerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için ilk teminat makbuzile beraber mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (6849) 33

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.sı	Hisseye göre muhammen kıymeti
857	Koca Mustafapaşa	Çırağı Hasan	Çukur çeşme	Ahşap hane	1/4	48	50 T. L.
825	Eyüp (İğri kapı)	Hacı Hüsrev	İğrl kapı	İmalâthane	1/2	65-67	750 „
828	Edirnekapı	Kemankeş	Arpacı bakkal	Arsa arşını 80	Tamamı	31	100 „
819	Beyoğlu	Kurtuluş	Kurtuluş	Kâgir dükkân ve aile bahçesi	1/4	226-228	1750 „
814	Yeşilköy	Şevketiye	Eczacı çıkmazı ve istasyon	Ahşap hane ve bahçe	Tamamı	6	400 „
812	„	„	Zümrüt	Arsa arşını 518	„	58-2	1000 „
806	Yeniköy	Yeniköy	Köybaşı arkası	Muhterik hane arsa arşını 150	„	5	450 „
805	„	„	„	Muhterik hane arsa arşını 154	„	1	462 „
803	Büyükdere	Büyükdere	Bayır	Arsa arşını 376	„	14	376 „
793	Arnavutköy	Arnavutköy	Büyükayazma	Ahşap hane	1/6	133	100 „
795	„	„	Ayazma mevkii	Baraka ve bahçe	1/4	11 eski	50 „
796	„	„	Kondori	Ahşap üç kısım hane	38-72	40-42 yeni 32 eski	1560 „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkullerin açık arttırma müddetleri uzatılmıştır. Kat'i ihaleleri 8/1/934 pazartesi günü saat 15 tedir. Müzayadeye iştirak edeceklerin yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar pey akçelerini yatırmaları lâzımdır. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. [7159]

Lâleli Apartımanları İdaresinden:

Lâleli Apartımanlarında inşa olunacak dokuz kapı ile kapı ve çerçeve tamiratı ve süprüntü depo ve sandıklarının tamir ve inşası ve kömürlük pencerelerinin tel kafes ve camlarının tamiri için Kânunusaninin sekizinci Pazartesi günü saat on ikide münakasası icra kılmacağından şartnamesi mucibince talip olanların mezkûr apartımanlar idaresine müracaat etmeleri ilân olunur. (6)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

Lokomotiflerimiz için alınacak alev ve duman borularının kapalı zarfla münakasası 31-1-934 Çarşamba günü saat 15 te İdare Merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazı lıdır (7173) 41

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.